DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

Test Booklet Series

TEST BOOKLET

GENERAL STUDIES PAPER—II

Maximum Marks: 200

Š.

S

Time Allowed: 2 Hours

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

- 1. IMMEDIATELY AFTER COMMENCEMENT OF THE EXAMINATION, YOU SHOULD CHECK THAT THIS TEST BOOKLET **DOES NOT** HAVE ANY UNPRINTED OR TORN OR MISSING PAGES OR ITEMS ETC. IF SO, GET IT REPLACED BY A COMPLETE TEST BOOKLET OF THE SAME SERIES ISSUED TO YOU.
- ENCODE CLEARLY THE TEST BOOKLET SERIES AS A, B, C OR D, AS THE CASE MAY BE, IN THE APPROPRIATE PLACE IN THE ANSWER SHEET USING BALL POINT PEN (BLUE OR BLACK).
- 3. You have to enter your Roll No. on the Test Booklet in the Box provided alongside. DO NOT write anything one on the Test Booklet.
- 4. YOU ARE REQUIRED TO FILL UP & DARKEN ROLL NO., TEST BOOKLET / QUESTION BOOKLET SERIES IN THE ANSWER SHEET AS WELL AS FILL UP TEST BOOKLET / QUESTION BOOKLET SERIES AND SERIAL NO. AND ANSWER SHEET SERIAL NO. ON THE ATTENDANCE SHEET CAREFULLY. WRONGLY FILLED UP ANSWER SHEETS ARE LIABLE FOR REJECTION AT THE RISK OF THE CANDIDATES.
- 5. This Question Booklet contains 80 items (questions). Each item (question) comprises of four responses (answers). You have to select the correct response (answer) which you want to mark (darken) on the Answer Sheet. In case, you feel that there is more than one correct response (answer), you should mark (darken) the response (answer) which you consider the best. In any case, choose ONLY ONE response (answer) for each item (question). In the case of discrepancy in the meaning, the English version will prevail.
- You have to mark (darken) all your responses (answers) ONLY on the separate Answer Sheet provided by using BALL POINT PEN (BLUE OR BLACK). See instructions in the Answer Sheet.
- 7. (i) All items (questions) carry equal marks. All items (questions) are compulsory. Your total marks will depend only on the number of correct responses (answers) marked by you in the Answer Sheet.
 - (ii) There will be negative marking for wrong answers. One-third (0·33) mark assigned to a particular item (question) will be deducted as negative marking for every wrong response (answer).
 - (iii) If candidates give more than one response (answer), it will be treated as wrong response (answer) even if one of the given responses (answers) happens to be correct and there will be same penalty as above to that item (question).
- 8. Before you proceed to mark (darken) in the Answer Sheet the responses to various items (questions) in the Test Booklet, you have to fill in some particulars in the Answer Sheet as per the instructions sent to you with your Admission Certificate.
- 9. After you have completed filling in all your responses (answers) on the Answer Sheet and after conclusion of the examination, you should hand over to the Invigilator the Answer Sheet issued to you. You are allowed to take with you the candidate's copy / second page of the Answer Sheet along with the Question Booklet, after completion of the examination, for your reference.
- 10. Sheets for rough work are appended in the Test Booklet at the

ପ୍ରାର୍ଥୀ	ମାନଙ୍କ	ପାଇଁ	'ନିର୍ଦ୍ଦେଶ	।ବଳୀ

T. B. C.: CSP - 23/2

- ୧. ପରୀକ୍ଷା ଆରନ୍ଧ ପରେ ସଙ୍ଗେ ସ୍ଟେ, ତୁମେ ଯାଞ୍ଚ କରିନେବା ଭଚିତ୍ ଯେ ଏହି ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ରେ କୌଣସି ମୃଦ୍ରଣ ନଥବ କିୟା ଚିରାନଥିବ କିୟା କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପୃଷ୍ଠା ମଧ୍ୟ ନିରୁଦ୍ଦିଷ୍ଟ ନଥିବ ଇତ୍ୟାଦି। ଯଦି ସେହିପରି ହୋଇଥାଏ, ଏହାକୁ ପରିବର୍ଭନକରି ଜୁମକୁ ସମାନ ସିରିକ୍ର ଗୋଟିଏ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ଦିଆଯିବ।
- 9. ପରୀକ୍ଷା ବୁଲ୍ଲେଟ୍ ସିରିଜ୍ A, B, C ଓ D କୃ ଭଲ ଭାବରେ ଦେଖି ବଲ୍ ପଏୟ ପେନ୍ (ନୀଳ କିନ୍ୟା କଳା) ବ୍ୟବହାର କରି ଉତ୍ତର ପତ୍ରରେ ସିରିଜ୍ଟିକୁ ଠିକ୍ ସ୍ଥାନରେ ପୂରଣ କର।
- ୩. ପରୀକ୍ଷା ବୃକ୍କେଟ୍ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ବକ୍ସ ଭିତରେ ତମେ ତୁମ ରୋଲ୍ନୟର ଲେଖା ପରୀକ୍ଷା ବୃକ୍କେଟ୍ରେ ଅନ୍ୟ କିଛି ଲେଖ ନାହିଁ।
- ୪. ବୁମେ ଉରର ପଦ୍ରରେ ନୁମର ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍/ ପ୍ରଶ୍ୱ ବୁକ୍ଲେଟ୍କ୍ରମ ଓ ରୋଲ ନୟରକୁ ଗାକ କରି ପୂରଣ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ, ଏପରିକିଉପସ୍ଥାନ ସିବ୍ରେ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ/ ପ୍ରଶ୍ୱ ବୁକ୍ଲେଟ ସିରିକ୍ ଓ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ଉରର ସିଟ୍ କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟାକୁ ଅତି ଯତ୍ନର ସହ ପୂରଣ କର । ଭୂଲ୍ ପୂରଣ ହୋଇଥିବା ଉରର ପଦ୍ରର ଖାରକ ପାଇଁ କେହି ଉରରଦାୟୀ ବୁହଁ ତି । ଏଥିପାଇଁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ଦୀୟୀ।
- ୬. ଏହି ପରୀକ୍ଷା ବୁଲ୍ଲେଟ୍ରେ ଉଭୟ ଇଂରାଜୀ ଓ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ୮୦ ପ୍ରକାର (ପ୍ରଶ୍ୱ) ଦିଆଯାଇଛି। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରକାର ପ୍ରଶ୍ୱ ପାଇଁ ଚାରୋଟି ଲେଖାଏଁ ଉଉର ଦିଆଯାଇଛି. ତନ୍ବଧରୁ ତୁମକୁ ସଠିକ୍ ଉଉର ଚୟନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯାହା ତୁମେ ଉଉର ପତ୍ରରେ ଗାଜ କରି ଚିହ୍ନଟ କର। ଯଦି ତୁମେ ଗୋଟିଏରୁ ଅଧିକ ଠିକ୍ ଉଉର ଥିବା ଭାବିବ, ତେବେ ତୁମେ ଯେଉଁଟିକୁ ଅଧିକ୍ ଠିକ୍ ବୋଲି ଭାବିବ ସେହି ଗୋଟିଏକୁ ହିଁ କେବଳ ଗାଜ ରଙ୍ଗରେ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଯେ କୌଣସି ସେନ୍ତରେ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ୱ ପାଇଁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଉଉର ହିଁ ବାଛନ୍ତୁ। ଅର୍ଥବୋଧରେ କୌଣସି ତାରତମ୍ୟ ଥିଲେ ଇଂରାଜୀ ଭାଷା ବଳବରର ରହିବା
- ୬. ବଲ୍ ପଏଷ ପେନ୍ (ନୀଳ ଓ କଳା) ବ୍ୟବହାର କରି ଦିଆଯାଇଥିବା ଭିନ୍ନ ଏକ ଉଉର ପତ୍ରରେ ହୁମର ସମୟ ଉଉର ଶନ୍ଦକୁ ଗାଢ କରି ଚିହ୍ନଟ କର । ଉଉର ପତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସୂଚନାକୁ ଦେଖ ।
- ୭. (i) ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ ସମାନ ମାର୍କ ବହନ କରେ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ। ଭଭର ପତ୍ରରେ ତୁମ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ସଠିକ୍ ଭଭରକୁ ନେଇ ତୁମର ସମୁଦାୟ ମାର୍କ ନିର୍ଭର କରିବ।
 - (ii) ଭୂଲ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ନେଗେଟିଭ୍ ମାର୍କିଙ୍ଗ ହେବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଭୂଲ ଉତ୍ତର ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ୱର ଏକ–ଦୃତୀୟାଂଶ (0·33) ମାର୍କକୁ କାଟିଦିଆଯିବ।
 - (iii) ଯଦିପ୍ରାର୍ଥୀ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ୱର ଏକାଧିକ ଉଉର ଦେଇଥାତି, ଏହା ଭୂଲ ଉଉର ଭାବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ, ଯଦିଓ ତବ୍କଥରୁ ଗୋଟିଏ ଠିକ୍ ଉଉର ଥାଏ । ସେହି ପ୍ରଶ୍ମ ପାଇଁ ଉପରୋକ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନେଗେଟିଭ୍ ମାର୍କିଙ୍ଗ ହିସାବକୁ ନିଆଯିବ ।
- ୮. ଉରର ପତ୍ରରେ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଟେଟ୍ରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ଉରର ଗାଢ ଚିହ୍ନଟ ପ୍ରକ୍ରିୟା ପୂର୍ବରୁ ଦୁମର Admission Certificate ରେ ଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦେଶାନାମାକୁ ଦେଖି ତୁମକୁ କିଛି ତଥ୍ୟ ଉରର ପତ୍ରରେ ପୂରଣ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବା
- ୯. ଭରର ପତ୍ରରେ ହୁମର ସମସ୍ତ ଭରର ପୂରଣ ହୋଇ ସାରିବା ପରେ ଓ ପରୀକ୍ଷା ସରିବା ପରେ, ତୁମକୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଭରର ପତ୍ରକୁ ତୁମେ ପରୀକ୍ଷକଙ୍କୁ ହସ୍ତାତରକରିବା ଉଚିତ୍। ପରୀକ୍ଷା ଶେଷ ହେବାପରେ ପ୍ରାର୍ଥୀଙ୍କ କପି / ଉରର ପତ୍ରର ଦ୍ୱିତୀୟ ପୃଷ୍ଠା ସହ ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ ପ୍ରାର୍ଥୀ ମାନେ ସାଥିରେ ନେଇପାରିବେ, ଏହା କେବଳ ନିଜର ବିଚାର ପାଇଁ।
- ୧୦. ପରୀକ୍ଷା ବୁକ୍ଲେଟ୍ରେ ଶେଷଭାଗରେ rough work ସଂଲଗ୍ନ କରାଯାଇଛି।

DO NOT OPEN THIS TEST BOOKLET UNTIL YOU ARE ASKED TO DO SO

Direction (Q. Nos. 1-5): Study the following information to answer the given questions:

- (a) Eight persons *E*, *F*, *G*, *H*, *I*, *J*, *K* and *L* are seated around a square tabletwo on each side.
- (b) There are three lady members and they are not seated next to each other.
- (c) J is between L and F.
- (d) G is between I and F.
- (e) H, a lady member, is second to the left of J.
- (f) F, a male member, is seated opposite to E, a lady member.
- (g) There is a lady member between F and I.
- 1. How many people are seated between K and F?
 - (A) One
 - (B) Two
 - (C) Three
 - (D) Cannot be determined
- 2. Who among the following are the three lady members?
 - (A) E, H and J
 - (B) E, G and J
 - (C) G, H and J
 - (D) H, E and G

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ ସଂଖ୍ୟା 1–5) : ନିମ୍ନ ସୂଚନା ଅନୁସରଣ କରି ପ୍ରଶ୍ୱର ଉଭର ଦିଅନ୍ତା

- (a) ଦୁଇ ଦୁଇ ଜଣ କରି ଗୋଟିଏ ୟୋୟାର ଟେବୁଲ୍ ଚାରିପଟେ E, F, G, H, I, J, K ଓ L ଆଠଜଣ ବ୍ୟକ୍ତି ବସିଛନ୍ତି।
- (b) ସେଠାରେ ତିନି କଣ ମହିଳା ସଦସ୍ୟା ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନେ କେହି କାହା ପାଖରେ ବସିନାହାନ୍ତି।
- (c) L ଏବଂ F ମଝିରେ J ବସିଛି।
- (d) I ଏବଂ F ମଝିରେ G ବସିଛି।
- (e) H ହେଉଛି କଣେ ମହିଳା ସଦସ୍ୟା, ସେ J ର ବାମପଟେ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ଥାନରେ ବସିଛି।
- (f) F ହେଉଛି ଜଣେ ପୁରୁଷ ସଦସ୍ୟ, ସେ ମହିଳା ସଦସ୍ୟା E ର ବିପରୀତ ଦିଗରେ ବସିଛି।
- (g) F ଓ I ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ମହିଳା ସଦସ୍ୟା ବସିଛି $oldsymbol{\mathsf{I}}$
- 1. K ଏବଂ F ମଧ୍ୟରେ କେତେକଣ ବସିଛନ୍ତି?
 - (A) ଏକ
 - (B) ଦୁଇ
 - (C) ତିନି
 - (D) ଜାଣିବା ସୟବ ନୁହେଁ
- 2. ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେଉଁମାନେ ତିନି ମହିଳା ସଦସ୍ୟା?
 - (A) E, H ଏବ° J
 - (B) E, G ଏବଂ J
 - (C) G, H ଏବଂ J
 - (D) H, E ଏବ° G

3. Which of the following is <i>true</i> about <i>J</i> ?	3. J ସମ୍ପର୍କରେ କେଉଁଟି ସତ୍ୟ?
(A) J is a male member	(A) <i>J</i> ହେଉଛି ଜଣେ ପୁରୁଷ ସଦସ୍ୟ
White the same was a plant of the	COMMON A FARM CONTRACT TO THE STATE OF THE S
(B) J is a female member	(B) J ହେଉଛି ଜଣେ ମହିଳା ସଦସ୍ୟା
(C) Gender of J cannot be determined	(C) J ର ଲିଙ୍ଗ ଜାଣିବା ସୟବ ନୁହେଁ
(D) Position of J cannot be determined	(D) J ର ବସିବା ସ୍ଥାନ ଜାଣିବା ସୟବ ନୁହେଁ
	. To diving these little of a region of a side
4. Who among the following is seated between <i>E</i> and <i>H</i> ?	4. ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କିଏ E ଏବଂ H ମଧ୍ୟରେ ବସିଛି ?
(A) I	(A) I
(B) J	(B) <i>J</i>
(C) F	
(D) <i>K</i>	(D) K
	of lighted the understand residence of the
5. Who among the following is to the immediate left of <i>F</i> ?	5. F ର ପୂରା ବାମପାର୍ଶ୍ୱରେ କିଏ ବସିଛି
(A) G	(A) G (II) which the divide
(B) <i>J</i>	(B) J
(C) I	(C) I
(D) K	(D) K

- **6.** Which of the following clearly defines the function of mass media?
 - (A) Providing information
 - (B) Work as a responsible resource
 - (C) Providing a political forum
 - (D) All of the above
- 7. T, S and R are three brothers. T's son Q is married to K and they have one child Rahul blessed to them. M the son of S, is married to H and this couple is blessed with a daughter Madhvi. R has a daughter N who is married to P. This couple has one daughter Karuna born to them. How is Madhvi related to S?
 - (A) Daughter
 - (B) Niece
 - (C) Granddaughter
 - (D) None of the above
- 8. A postman was returning to the post office which was in front of him to the North. When the post office was 100 m away from him, he turned to the left and walked 50 m to deliver the last letter at CGO complex and moved another 50 m to meet his friend. Then he turned towards North and walked 100 m. How far is he from the post office?
 - (A) 150 m
 - (B) 100 m
 - (C) 50 m
 - (D) 75 m

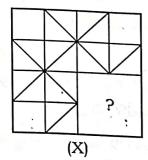
- ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଗଣମାଧ୍ୟମର ପ୍ରକାର୍ଯ୍ୟ ବିଷୟରେ ସଷ୍ଟ ସୂଚନା ଦିଏ?
 - (A) ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ
 - (B) ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ସୟଳ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକରେ
 - (C) ରାଜନୈତିକ ଫୋରମ ଯୋଗାଇଥାଏ
 - (D) ଉପରୋକ୍ତ i ସମସ୍ତ
- 7. T, S ଏବଂ R ହେଉଛନ୍ତି ତିନି ଭାଇ। T ର ପୁଅ Q ବିବାହ କରିଛି K କୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଗୋଟିଏ ପିଲା ରାହୁଲା S ର ପୁଅ M, H କୁ ବିବାହ କରିଛି ଏବଂ ଏହି ଦମ୍ପତିଙ୍କର ଝିଅ ହେଉଛି ମାଧବୀ। R ର ଝିଅ N, ଯିଏ P କୁ ବିବାହ କରିଛି। ଏବି ଦମ୍ପତିଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଝିଅ କରୁଣା। ମାଧବୀ S ର ସମ୍ପର୍କରେ କ'ଣ ହେବ?
 - (A) କନ୍ୟା
 - (B) ଝିଆରି/ଭାଶଜି
 - (C) ଅଣନାତୃଣୀ
 - (D) ଏଥିରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ
 - 8. କଣେ ପୋଷ୍ଟମ୍ୟାନ ପୋଷ୍ଟଅଫିସ୍କୁ ଫେରୁ ଥିଲା। ପୋଷ୍ଟଅଫିସ୍ ତା ସମ୍ମୁଖ ଭାଗରେ ଉତ୍ତର ଦିଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ଥିଲା। ପୋଷ୍ଟଅଫିସ୍ ଆଉ 100 m ଦୂର ଥିବାବେଳେ ସେ ବାମପଟକୁ ମୋଡିଲା ଏବଂ ଶେଷ ଚିଠି CGO complex ରେ ଦେବାପାଇଁ 50 m ଚାଲିଲା। ପୁଣି ତା ସାଙ୍ଗକୁ ଭେଟିବା ପାଇଁ ଆହୁରି 50 m ଚାଲିଲା। ତା'ପରେ ସେ ଉତ୍ତର ମୁହାଁ ହୋଇ 100 m ଚାଲିଲା। ସେ ପୋଷ୍ଟଅଫିସ୍ ପାଖରୁ ଏବେ କେତେ ଦୂରରେ ଅଛି?
 - (A) 150 m
 - (B) 100 m
 - (C) 50 m
 - (D) 75 m

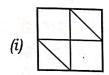
9. Three individuals have to be 9. ଗୋଟିଏ 6 ଜଣିଆ ଗୁପ୍ରୁ ତିନି ଜଣ ବ୍ୟକ୍କି ଚୟନ selected from a group of 6 people. କରିବାକୁ ହେବ। ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେତୋଟି ଭିନ How many different combinations ଭିନ୍ନ ଦଳ (combination) ସୟବ ହେବ ? are possible? (A) 120 (A) 120 (B) 60 (B) 60 (C) 20 (C) 20 (D) 10 (D) 10 10. ଦୁଇଟି ଜବ୍ ଅଫର୍ (job offers) ମଧ୍ୟରୁ ଜନ୍କୁ 10. John needs to choose between two (John) ଗୋଟିଏ ବାଛିବାକୁ ପଡ଼ିବା ଅଫର୍ A ର job offers. Offer A has higher salary ଅଧିକ ଦରମା, ମାତ୍ର ଏହା ଅଧିକ ବ୍ୟୟ ସାପେକ୍ଷ but is located in a city with a high cost of living. Offer B has a lower ସହରରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଅଫର୍ $\,B\,$ ର କମ $\,$ ଦରମା, salary but is situated in a town with ମାତ୍ର ଏହା ଏକ କମ୍ ବ୍ୟୟ ସାପେକ୍ଷ ସହରରେ a lower cost of living. Which job ଅବସ୍ଥିତ। ଜନ୍ (John) କେଉଁ ଜବ୍ ଅଫର୍ଟିକୁ ପସନ୍ଦ offer should John choose? କରିବ? (A) Offer A (A) ଅଫର୍ A (B) Offer B (B) ଅଫର୍ *B* (C) None (C) କୌଣସିଟି ନୁହେଁ (D) Cannot be determined (D) ଜାଣିବା ସୟବ ନୃହେଁ 11. Arrange these words in alphabetical order and choose the one that 11. ଅକ୍ଷରକୁମରେ (ଇଂରାଜୀ) ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ ସଜାନ୍ତୁ ଏବଂ comes last: ସବାଶେଷରେ ଆସୁଥିବା ଶବ୍ଦଟି ଉଲ୍ଲେଖ କରନ୍ତୁ। (i) Abandon (i) Abandon (ii) Actuate (ii) Actuate (iii) Accumulate (iii) Accumulate (iv) Acquit (iv) Acquit (v) Achieve (v) Achieve (A) Actuate (A) Actuate (B) Accumulate (B) Accumulate (C) Acquit (C) Acquit (D) Achieve (D) Achieve

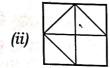
- 12. Three of the following four words are alike in a certain way and one is different. Pick the odd one out.
 - (A) Hendecagon
 - (B) Hexagon
 - (C) Heptagon
 - (D) Pentagon
 - 13. Manish is going on a vacation and needs to book a hotel. He shortlists 3 hotels and is now comparing them on the basis of cost, facilities available and proximity to tourist sites. Which step of decision making is Manish performing?
 - (A) Generating the alternatives
 - (B) Defining the selection criteria
 - (C) Evaluating the alternatives
 - (D) Reviewing the decision
 - 14. In the year 1780, who had started the first printed newspaper named as Bengal Gazette, in India?
 - (A) Annie Besant
 - (B) James Augustus Hicky
 - (C) Richard Stafford Cripps
 - (D) AO Hume

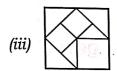
- 12. ନିମ୍ନ ପ୍ରଦଉ ଚାରୋଟି ଶବ୍ଦ (ଇଂରାଜୀ) ମଧ୍ୟରୁ ତିନୋଟି ହେଉଛି ଏକ ପ୍ରକାରର। ଭିନ୍ନ ସୂଚକ ଶବ୍ଦଟି ବାଛ୍ଲକୁ।
 - (A) Hendecagon
 - (B) Hexagon
 - (C) Heptagon
 - (D) Pentagon
- 13. ମନିଷ ଛୁଟି କାଟିବାକୁ ବାହାରିଛି ଏବଂ ସେ ହୋଟେଲ ବୃକ୍ କରିବ। ସେ ଡିନୋଟି ହୋଟେଲ ବାଛି ସେଗୁଡ଼ିକର ମୂଲ୍ୟ, ଉପଲବ୍ଧ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଏବଂ ଭ୍ରମଣ୍ଡାନର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅବସ୍ଥିତି ଇତ୍ୟାଦି ଆଧାର ରେ ଡୁଳନା କଲା। ମନିଷ କେଉଁ ପଦକ୍ଷେପ ଆଧାରରେ ତା'ର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରିବ?
 - (A) ବିକଳ୍ପ ବାଛିବା
 - (B) ହୋଟେଲ ଚୟନ କରିବାର ଯୋଗ୍ୟତା
 - (C) ବିକଳ୍ପର ମୂଲ୍ୟାୟନ କରିବା
 - (D) ନିଷ୍ପଭିର ସମୀକ୍ଷା କରିବା
 - 14. 1780 ମସିହାରେ, ଭାରତରେ କିଏ ପ୍ରଥମ ମୁବ୍ରିତ ଖବର କାଗକ ଯଥା ବେଙ୍ଗଲ ଗେଜେଟ୍ (Bengal Gazette) ଛପା ଆରୟ କରିଥିଲେ?
 - (A) ଆନୀ ବେସାନ୍ତ
 - (B) ଜେମସ୍ ଅଗଷ୍ଟସ ହିକେ
 - (C) ରିଚାର୍ଡ ଷ୍ଟାଫ୍ଫୋର୍ଡ୍ କ୍ରିପସ
 - (D) ଏଓ ହ୍ୟୁମ

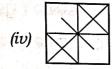
15. Identify the figure that completes the pattern:

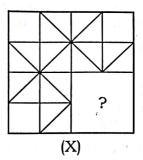

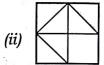

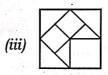
- (A) (i)
- (B) (ii)
- (C) (iii)
- (D) (iv)
- **16.** Which behavior is important for effective listening in a communication exchange?
 - (A) Interrupting frequently to clarify points
 - (B) Maintaining consistent eye contact
 - (C) Taking detailed notes during the conversation
 - (D) Nodding frequently to show agreement

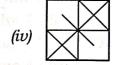
15. ଚିହ୍ନଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରି ସଂରଚନାଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରଣ କର।

- (A) (i)
- (B) (ii)
- (C) (iii)
- (D) (iv)
- 16. ଫଳପ୍ରଦ ଶ୍ରବଣ ଯୋଗାଯୋଗ ବିନିମୟରେ କେଉଁ ଆଚରଣ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁଦ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ?
 - (A) ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍କଞ୍ଚ କରିବାପାଇଁ ବାରୟାର ଧାରାବାହିକତା ଭଙ୍ଗକରିବା
 - (B) ଚକ୍ଷୁ ଯୋଗାଯୋଗର ସ୍ଥିରତାକୁ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରଖିବା
 - (C) କଥୋପକଥନ ସମୟରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଟିପ୍ସଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା
 - (D) ବୃକ୍ତିନାମା ଦେଖାଇବା ପାଇଁ ବାରୟାର ସମ୍ମତି ପ୍ରଦାନ କରିବା

17. Statement: The vehicular traffic has increased so much in the recent past that it takes at least two hours to travel between the city and the airport during peak hours.

Course of action:

- I. Non-airport bound vehicles should not be allowed to ply on the road connecting the city and the airport.
- II. The load of vehicular traffic should be diverted through various link roads during peak hours.
- III. The departure and arrival of flights should be regulated so as to avoid congestion during peak hours.
- (A) None follows
- (B) Only I follows
- (C) Only II and III follow
- (D) Only I and III follow
- 18. Direction: In each question below is given a statement followed by two assumptions numbered I and II. Consider the statement and decide which of the given assumptions is implicit.

Statement: A statement in the call letter given to candidates of the written examination states — "you have to bear the travel expenses for attending the written examination"

Assumption I: If not clarified all the candidates may claim reimbursement.

Assumption II: Many organizations reimburse the expenses on travel to the candidates appearing for written examination.

- (A) Only Assumption I is implicit
- (B) Only Assumption II is implicit
- (C) Either Assumption I or Assumption II is implicit
- (D) Both Assumption I and Assumption II are implicit

17. ଉକ୍ତି: ଏବେ ଯାନବାହାନ ର ଚ୍ଳାଚଳ ଏବେ ହୁଟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ଯାହାଦ୍ୱାରା ଗହଳି ସମୟରେ ସହଟ ରୁ ଏୟାରପୋର୍ଟଙ୍କୁ ଯିବାକୁ ଦୁଇ ଘଣ୍ଟା ସମୟ ଲାଗୁଛି ପରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ:

- ଏୟାରପୋର୍ଟକୁ ଯାଉନଥିବା ଗାଡ଼ିମାନକ ସହର ଏବଂ ଏୟାରପୋର୍ଟ ରାସ୍ତାରେ ଅନୁମହି
 ଦିଆଯିବା ଅନୁଚିତୀ
- II. ଅଧ୍କାଂଶ ଯାନବାହାନକୁ ଗହଳି ସମୟବେ ବିଭିନ୍ନ ଗଳି ରସ୍ତା (link road) ରେ diver କରିଦେବା ଉଚିତୀ
- III. ରାସ୍ତାରେ ଭିଡ଼ କମାଇବାପାଇଁ ବିମାନ ଆଗମନ ଓ ପ୍ରସ୍ଥାନ କୁ ନିୟନ୍ତଣ କରିବା ଉଚିତ
- (A) କୌଣସି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟନୁହଁ
- (B) କେବଳ I ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ
- (C) କେବଳ II ଏବଂ III ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ
- (D) କେବଳ I ଏବଂ III ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ
- 18. ନିର୍ଦ୍ଦେଶ : ନିମ୍ନଲିଖ୍ତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ମରେ ଗୋଟି ଉକ୍ତି ଅଛି ଏବଂ ଦୁଇଟି ଧାରଣା (assumption I ଏବଂ II ଦିଆଯାଇଛି। ଉକ୍ତିଟି ପଢ଼ନ୍ତୁ ଏହ ଦିଆଯାଇଥିବା ଧାରଣା କେଉଁଟି ଅନୁମେ (implicit) ବିଚାର କରନ୍ତୁ।

ଉକ୍ତି: ପରିକ୍ଷାର୍ଥୀକୁ ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷାରେ ଦିଆଯାଇଥି ଗୋଟିଏ ଆହ୍ୱାନ ପତ୍ର (call letter) ଲେଖାଅ "ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ଗସ୍ତଖ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ"।

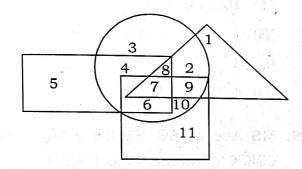
ଧାରଣା I : ଯଦି ଏହା ସଷ୍ଟ କରା ନ ଯାଏ, ତା'ହେତ ସମୟ ପରିକ୍ଷାର୍ଥୀ ଗସ୍ତଖର୍ଚ୍ଚ ଦାବୀ କରି ପାରତି।

ଧାରଣ। II : ଅନେକ ସଂସ୍ଥା ଲିଖିତ ପରୀକ୍ଷ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କ ଗସ୍ତଖର୍ଚ୍ଚ ବହନ କରିଥାନ୍ତି।

- (A) କେବଳ ଧାରଣା I ଅନୁମେୟ
- (B) କେବଳ ଧାରଣା II ଅନୁମେୟ
- (C) ଧାରଣା I କିୟା ଧାରଣା II ଅନୁମେୟ
- (D) ଧାରଣା I ଓ ଧାରଣା II ଅନୁମେୟ

- 19. What does the SOLER model in communication stand for?
 - (A) Sincere, Open, Listening, Eye contact, Relaxed
 - (B) Sit squarely, Open posture, Lean towards the speaker, Eye contact, Relax
 - (C) Specific, Open, Listening, Engaged, Responsive
 - (D) Synchronized, Open, Listening, Eye contact, Reassured

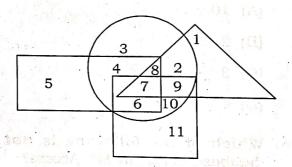
Direction (Q. Nos. 20-24): In the following figure, rectangle, square, circle and triangle represent the regions of wheat, gram, maize and rice cultivation respectively. Based on the figure, answer the following questions:

- **20.** Which area is cultivated by rice and maize and nothing else?
 - (A) 9
 - (B) 8
 - (C) 2
 - (D) 7
- 21. Which area is cultivated by all four commodities?
 - (A) 8
 - (B) 7
 - (C) 9
 - (D) 2

- 19. ଯୋଗାଯୋଗରେ SOLER ଡ଼ାଆ (model) କେଉଁଥି ପାଇଁ ବ୍ୟବହତ?
 - (A) Sincere, Open, Listening, Eye contact, Relaxed
 - (B) Sit squarely, Open posture, Lean towards the speaker, Eye contact, Relax
 - (C) Specific, Open, Listening, Engaged, Responsive
 - (D) Synchronized, Open, Listening, Eye contact, Reassured

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା (ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ 20-24) : ନିମ୍ନଲିଖ୍ତ ଚିତ୍ର, ଆୟତକ୍ଷେତ୍ର, ବର୍ଗକ୍ଷେତ୍ର, ବୃଭ ଓ ତ୍ରିଭୂଜ; ଗହମ, ଡାଲି, ମକା ଏବଂ ଧାନ ଚାଷକ୍ଷେତ୍ରକୁ ଦ୍ରବ୍ୟଷ୍ଟ କରେ। ଏହି ଚିତ୍ରକୁ ଆଧାରକରି ନିମ୍ନଲିଖ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ।

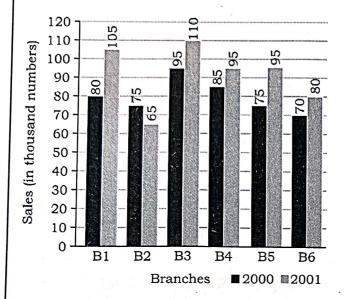

- 20. କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଧାନ ଏବଂ ମକା ଚାଷ ହୁଏ ଏବଂ ଅନ୍ୟକିଛି ଚାଷ ହୁଏ ନାହିଁ?
 - (A) 9
 - (B) 8 ···
 - (C) 2
 - (D) 7
- 21. କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ଚାରିଟିଯାକ ଫସଲ ଚାଷ ଦୂଏ?
 - (A) 8
 - (B) 7
 - (C) 9
 - (D) 2

	- I and	22	କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେବଳ ଗହମ ଏବଂ ମକା ଚ
22.	Which area is cultivated by wheat	22.	ହୁଏ?
).	and maize only?	24V.	(A) 8
	(A) 8		(B) 6
	(B) 6		(C) 5
	(C) 5	1.871	(D) 4
	(D) 4		
23.	Which area is cultivated by rice only?		କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେବଳ ଧାନ ଚାଷ ହୁଏ?
	(A) 5 (A)	3,014	(A) 5
	(B) 1		(B) 1
	(C) 2	9/11	(C) 2
	(D) 11	lo at	(D) 11
	91 BOD BOD BOD BOD TO BE THE BOD		willing 921 015 049
24.	Which area is cultivated by maize only?	24.	କେଉଁ କ୍ଷେତ୍ରରେ କେବଳ ମକା ଚାଷ ହୁଏ?
	그 이 그는 그래의 보이들은 이 많은 요즘 통해야		(A) 10
	(A) 10		(B) 2
	(B) 2		(C) 3
	(C) 3		(D) 4
	(D) 4	-	
25.	Which of the following is not a database object in MS Access?	25.	MS Access ରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁ ଗୋଟିଏ database object ନୁହେଁ?
fan 1	(A) Reports	Figure	(A) ରିପୋର୍ଟସ
	(B) Tables		(B) ଟେବୁଲସ୍
	(C) Relationships		(C) ରିଲେସନସିପ୍ସ
	(D) Queries		(D) କ୍ୱାରିକ୍ (Queries)
26.	Which one of the following represents the binary equivalent of the decimal number 23?	26.	ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଡେସିମାଲ୍ ନୟର 23 ବାଇନେରି ଇକୁଭାଲେଷ୍ଟର ପ୍ରତିନିଧ୍ତ କରେ?
	(A) 01011 .		(A) 01011
	(B) 10111		(B) 10111
	(C) 10011		(C) 10011
	(D) None of the above		(D) ଏଥ୍ରୁ କୌଣସିଟି ନନ୍ଦେଁ

27. In which year was Educational TV first introduced in India?	27. କେଉଁ ମସିହାରେ ଭାରତରେ ଶିକ୍ଷାମୂଳକ ଦୂରଦର୍ଶନ
	(Educational TV) ଆରୟ ହୋଇଥିଲା?
(A) 1961	
	(A) 1961 is 1905 some series and
(B) 1959	(B) 1959
(C) 1971	(C) 1971
(D) 1968	(D) 1968
28. Which is the largest storage unit among the following?	28. ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମଧ୍ୟରେ କେଉଁଟି ଲାର୍ଜେଷ୍ଟ ଷ୍ଟୋରେଜ୍ (largest storage) ଅଟେ?
(A) Terabyte	(A) ଟେରାବାଇଟ୍ (Terabyte)
(B) Megabyte	(B) ମେଗାବାଇଟ୍ (Megabyte)
(C) Kilobyte	(C) କିଲୋବାଇଟ୍ (Kilobyte)
(D) Gigabyte	(D) ଗିଗାବାଇଟ୍ (Gigabyte)
29. An area is affected by severe flooding. You, as a District Magistrate, have limited resources. Which of the following should be your immediate priority?	29. ଭୟଙ୍କର ବନ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛି। ଜଣେ ଜିଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ଭାବରେ ଆପଣଙ୍କ ପାଖରେ ସୀମିତ ସୟଳ ଉପଲବ୍ଧ। ଏଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଆପଣଙ୍କର ତ୍ୱରିତ ପ୍ରାଥମିକତା ହେବ?
(A) Repairing roads	(A) ସଡ଼କ ମରାମତି
(B) Distributing food and water	(B) ଖାଦ୍ୟ ଓ ପାଣି ବ୍ୟନ
(C) Rebuilding houses	(C) ଗୃହ ପୂନଃ ନିର୍ମାଣ
(D) Organizing entertainment to lift people's spirits	(D) ଲୋକଙ୍କ ମନୋଭାବ ପରିବର୍ତ୍ତନ ପାଇଁ ମନୋଙ୍ଗଜନ ଭିଭିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆୟୋଜନ

Direction (Q. Nos. 30–34): The bar graph given below shows the sales of books (in thousand numbers) from six branches B1 to B6 of a publishing company during two consecutive years 2000 and 2001.

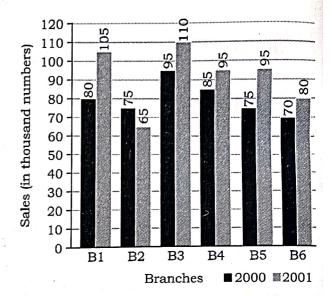
30. What percent of the average sales of branches B1, B2 and B3 in 2001 is the average sales of branches B1, B3 and B6 in 2000?

- (A) 75%
- (B) 77·5%
- (C) 82·5%
- (D) 87·5%

31. What is the average sales of all the branches (in thousand numbers) for the year 2000?

- (A) 73
- (B) 80
- (C) 83
- (D) 88

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 30-34) : 2000 ଏବଂ 2001 ମସିହାରେ କୌଣସି ଏକ ପ୍ରକାଶନ ସଂସ୍ଥାର ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ 6ଚ ଶାଖା B1 ରୁ B6 ରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଥିବା ପୁସ୍ତକ (1000 ସଂଖ୍ୟକ)ବାର୍ ଗ୍ରାଫ୍ (bar graph) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି।

30. 2000 ବର୍ଷରେ ଶାଖା B1, B3 ଏବଂ B6 ବିକ୍ରୟର ହାରାହାରି 2001 ବର୍ଷରେ ଶାଖା B1, B2 ଏବଂ B3 ବିକ୍ରୟର କେତେ ପ୍ରତିଶତ?

- (A) 75%
- (B) 77·5%
- (C) 82·5%
- (D) 87·5%

31. 2000 ବର୍ଷପାଇଁ ସମସ୍ତ ଶାଖାର (1000 ସଂଖ୍ୟାରେ) ହାରାହାରି ବିକ୍ରୟ କେତେ?

- (A) 73
- (B) 80
- (C) 83
- (D) 88

/151-B	P.T.O.
(D) 75·55%	(D) 75·55%
(C) 73·17%	(C) 73·17%
(B) 71·11%	(B) 71·11%
(A) 68·54%	(A) 68·54%
years?	B3 ରେ ସର୍ବମୋଟ ବିକ୍ରୟର କେତେ ପ୍ରତିଶତ?
the years are what percent of the total sales of branch B3 for both the	34. ଭଭୟ ବର୍ଷରେ ଶାଖା B6 ସର୍ବମୋଟ ବିକ୍ରୟ ଶାଖା
34. Total sales of branch B6 for both	days Printing in the surprise of ME
	(D) 7:9
(D) 7:9	(C) 4:5
(C) 4:5	(B) 3:5
(B) 3:5	(A) 2:3
	(1)
(A) 2:3	ହୋଇଥିଲା।
years?	B2 ରେ ଉଭୟ ବର୍ଷରେ ହୋଇଥିଲା ଯାହାକି ସର୍ବମୋଟ ବିକ୍ରୟ ଶାଖା B4 ରେ ଉଭୟ ବର୍ଷରେ
33. What is the ratio of the total sales of branch B2 for both years to the total sales of branch B4 for both	33. କେତେ ଅନୁପାତ ସର୍ବମୋଟ୍ ପୁୟକ ବିକ୍ରୟ ଶାଖା
	(D) 560
(D) 560	(D) 500
	(C) 435
(C) 435	(B) 310
(B) 310	(A) 250
(A) 250	(A) 050
and the second s	ସଂଖ୍ୟା) ହୋଇଥିଲା?
32. Total sales of branches B1, B3 and B5 together for both the years (in thousand numbers) are	32. ଶାଖା B1, B3 ଏବଂ B5 ଏକତ୍ର ନେଇ ସମୁଦାୟ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ ଉଭୟ ବର୍ଷପାଇଁ କେତେ (1000
32. Total sales of branches D1 D2	the second of th

35.	The sum of the digits of a two-digit	35. ଦୁଇ ଅଙ୍କ ବିଶିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାର ସମଷ୍ଟି ୨, ଯଦି ଅଙ୍କକ୍
	number is 9. If the number formed	ଓଲଟାଇ ଗଠିତ ସଂଖ୍ୟା ମୂଳ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ୨ କମ
	by reversing the digits is 9 less than	그 말이 1 : 그 이번 그는 그들이 그만에 만난 화를 다른 사람이 되었다면 생각이 🔏 했다.
	the original number, what is the original number?	ତେବେ ମୂଳ ସଂଖ୍ୟା କେତେ?
		(A) 27
	(A) 27	(11) 2.
		(B) 45
	(B) 45	
		(C) 63
	(C) 63	(0)
	(7) 71	(D) ଏଥ୍ରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ
	(D) None of the above	
	그 얼마나 병사에는 얼마나 얼룩했다.	
36.	A man spends 30% of his salary on	36. ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି, ତାଙ୍କ ଦରମାର 30% ଘରଭଡ଼ା
	rent and 20% on food. If he has	20% ଖାଦ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରନ୍ତି। ଯଦି ତାଙ୍କ
	\$2,500 left after these expenses,	\$ 2,500 ଉଭୟ ବ୍ୟୟ ପରେ ବଳିପଡ଼େ ତେତ
	what is his total salary?	1 - 첫째의 스타트 (P. 10 - 10 - 10 - 10 - 10 - 10 - 10 - 10
		ସର୍ବମୋଟ ଦରମା କେତେ?
	(A) \$4,500	
		(A) \$4,500
	(D) # 5 000	
	(B) \$5,000	(B) \$5,000
, " '		
	(C) \$3,500	(C) \$3,500
	보통 그는 경기를 받았다. 그는 그렇다 있다. 그래	(ε) ψ3,300
	(D) \$3,000	[18 P. H. L. P. S. L. L. S. L. L. S. S. S. L. L. S. S. L. S. L. L. S. L. S. L. L. L. L. S. L.
		(D) \$3,000
		[일이 집에 집에 집에 다른 사람이 되었다.
37.	In a sequence of numbers, each	
	number is the sum of the previous	37. ସଂଖ୍ୟାଗୁଡ଼ିକ କ୍ରମରେ ରହିଛି, ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଂଖ
	two numbers. If the first two	ପୂର୍ବ ଦୁଇଟିର ସମଷ୍ଟି। ଯଦି ପ୍ରଥମ ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା
	numbers are 2 and 3, what is the	ଏବଂ 3 ହୁଏ ତେବେ କ୍ରମରେ ଥିବା 6th ସଂଖ୍ୟ
	6th number in the sequence?	०००० व सुराव्य मुरावस युवा 6th युवा
		କେତେ ?
	(A) 21	
		(A) 21
	(B) 18	
		(B) 18
	(C) 12	- 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1
	(C) 13	(C) 13
		(C) 13
	(D) 12	
	-B	(D) 12

- 38. A water tank has two inlet pipes and one outlet pipe. The inlet pipes can fill the tank in 4 hours and 6 hours, respectively. The outlet pipe can empty the tank in 8 hours. If all three pipes are opened simultaneously, how long will it take to fill the tank?
 - (A) 3 hours
 - (B) 4 hours
 - (C) 5 hours
 - (D) 6 hours
- 39. A sum of ₹ 10,000 is divided into two parts such that one part is invested at 8% per annum and the other at 6% per annum. If the annual interest earned from both investments is ₹ 700, what is the amount invested at 8%?
 - (A) ₹4,000
 - (B) ₹3,000
 - (C) ₹5,000
 - (D) ₹6,000
- **40.** $\frac{250\%}{5\%} = ?$
 - (A) 50%
 - (B) 500%
 - (C) 5000%
 - (D) 5%

- 38. ଗୋଟିଏ ପାଣିଟାଙ୍କିରେ ଦୁଇଟି ଇନ୍ଲେଟ୍ (inlet) ପାଇପ ଓ ଗୋଟିଏ ଆଉଟ୍ଲେଟ୍ (outlet) ପାଇପ ଲାଗିଛି। ଇନ୍ଲେଟ୍ ପାଇପ ମାଧ୍ୟମରେ ଯଥାକ୍ରମେ 4 ଘଣ୍ଟା ଏବଂ 6 ଘଣ୍ଟାରେ ଟାଙ୍କିଟି ଭରି ହୁଏ। ଆଉଟ୍ଲେଟ୍ (outlet) ପାଇପ 8 ଘଣ୍ଟାରେ ଟାଙ୍କିଟିକୁ ଖାଲି କରିଦିଏ। ଯଦି ଡିନୋଟି ଯାକ ପାଇପ ଏକାବେଳେ ଖୋଲିଦିଆଯାଏ ଡେବେ କେତେ ସମୟରେ ଟାଙ୍କିଟି ଭରି ହେବ?
 - (A) 3 ଘୟା
 - (B) 4 ଘଷା
 - (C) 5 ଘଣ୍ଟା
 - (D) 6 ଘଣ୍ଟା
- 39. ସର୍ବମୋଟ ₹ 10,000 ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରଥମ ଭାଗ ବାର୍ଷିକ 8% ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି ବାର୍ଷିକ 6% ସୁଧରେ ଲଗାଯାଇଛି। ଯଦି ଉଭୟ ଭାଗର ସମୁଦାୟ ବାର୍ଷିକ ସୁଧ ₹ 700 ହୁଏ ତେବେ କେତେ ଟଙ୍କା 8% ସୁଧ ହାରରେ ଲଗାଯାଇଥିଲା?
 - (A) ₹4,000
 - (B) ₹3,000
 - (C) ₹5,000
 - (D) ₹6,000
- **40.** $\frac{250\%}{5\%} = ?$
 - (A) 50%
 - (B) 500%
 - (C) 5000%
 - (D) 5%

- 41. The sum of squares of two numbers is 146. If the square of their difference is 36, then the product of both the numbers is
 - (A) 72
 - (B) 160
 - (C) 55
 - (D) 16
- **42.** A peon purchased a chair for ₹700, spent ₹170 on its repair and ₹30 on the cartage. If he sold the chair for ₹1,080, his gain percent is
 - (A) 10
 - (B) 20
 - (C) 30
 - (D) 54·29
- **43.** Find the next number in the sequence
 - 17, 17, 51, 255, 1785
 - (A) 16065
 - (B) 19635
 - (C) 15965
 - (D) 14955
- **44.** A can do $\frac{3}{4}$ of a work in 12 days.

He can complete $\frac{1}{8}$ th of the work in

- (A) 3 days
- (B) 4 days
- (C) 72 days
- (D) 2 days
- 45. Sonia can copy 50 pages in 10 hours. Priya and Sonia can copy 300 pages in 40 hours. Priya can copy 30 pages in
 - (A) 10 hours
 - (B) 11 hours
 - (C) 12 hours
 - (D) 13 hours

- 41. ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟା ବର୍ଗଫଳର ସମଷ୍ଟି ହେଉଛି 146 ଯଦି ସେମାନଙ୍କର ଭିନ୍ନତାର ବର୍ଗଫଳ 36 ହୁଏ ତା'ହେଲେ ଉଭୟ ସଂଖ୍ୟାର ଉତ୍ପାଦ ହେବ
 - (A) 72
 - (B) 160
 - (C) 55
 - (D) 16
- 42. ଗୋଟିଏ ପିଅନ ଚୌକିଟିଏ ₹ 700 କିଣିଲା, ମରାମତି କାମରେ ₹ 170 ଖର୍ଚ୍ଚ କଲା ଓ କାର୍ଟେକ୍ (cartage) ପାଇଁ ₹ 30 ଖର୍ଚ୍ଚ କଲା। ଯଦି ସେ ଚୌକିଟିକୁ ₹ 1,080 ରେ ବିକ୍ରିକରେ, ତା'ର ଲାଭ ହାର କେତେ?
 - (A) 10
 - (B) 20
 - (C) 30
 - (D) 54·29
- **43.** କ୍ରମର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଖ୍ୟା ବାହାର କର**।** 17, 17, 51, 255, 1785
 - (A) 16065
 - (B) 19635
 - (C) 15965
 - (D) 14955
- **44.** A 12 ଦିନରେ $\frac{3}{4}$ କାମ କରିପାରେ । ସେ କାମର $\frac{1}{8}$ ଭାଗ କାମ କରିବା ପାଇଁ କେତେ ଦିନ ଲାଗିବ?
 - (A) 3 ଦିନରେ
 - (B) 4 ଦିନରେ
 - (C) 72 ଦିନରେ
 - (D) 2 ଦିନରେ
 - 45. ସୋନିଆ 50 ପୃଷ୍ଠା 10 ଘଣ୍ଟାରେ କପି କରିପାରେ। ପ୍ରିୟା ଓ ସୋନିଆ 40 ଘଣ୍ଟାରେ 300 ପୃଷ୍ଠା କପି କରି ପାରତ୍ତି। ପ୍ରିୟା 30 ପୃଷ୍ଠାକୁ କେତେ ସମୟରେ କପି କରି ପାରିବ?
 - (A) 10 ଘଣ୍ଟାରେ
 - (B) 11 ଘଣ୍ଟାରେ
 - (C) 12 ଘଣ୍ଟାରେ
 - (D) 13 ଘଣ୍ଟାରେ

- 46. The probability of getting a bad egg in a lot of 400 eggs is 0.035. The number of bad eggs in the lot is
 - (A) 7
 - (B) 14
 - (C) 21
 - (D) 28
- 47. Arrange in order, from least to greatest:

$$-\frac{8}{5}, -\frac{3}{2}, -\frac{19}{11}$$

- (A) $-\frac{8}{5} < -\frac{3}{2} < -\frac{19}{11}$
 - (B) $-\frac{19}{11} < -\frac{3}{2} < -\frac{8}{5}$
 - (C) $-\frac{19}{11} < -\frac{8}{5} < -\frac{3}{2}$
 - (D) $-\frac{3}{2} < -\frac{19}{11} < -\frac{8}{5}$
- **48.** A chemist has one solution which is 50% acid and a second which is 25% acid. How much of each should be mixed to make 10 litres of a 40% acid solution?
 - (A) 4 litres of 50% and 6 litres of 25%
 - (B) 3 litres of 50% and 7 litres of 25%
 - (C) 6 litres of 50% and 4 litres of 25%
 - (D) 7 litres of 50% and 3 litres of 25%
 - 49. If the number K35624 is divisible by 11, then what is the value of K?
 - (A) 2
 - (B) 5
 - (C) 7
 - (D) 6

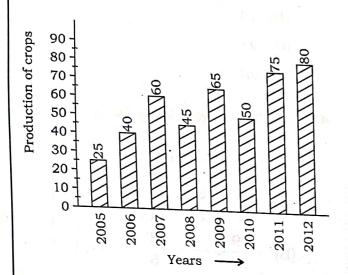
- 46. 400 ଅଷା ବିଶିଷ୍ଟ ଲଟରେ ଖରାପ ଅଷା ବାହାରିବାର ସୟାବନା ହେଉଛି 0⋅0351 ଲଟ ରେ ଖରାପ ଅଷାର ସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି
 - (A) 7
 - (B) 14
 - (C) 21
 - (D) 28
- 47. ଛୋଟରୁ ବଡ଼ କ୍ରମେ ସଜାଡ଼ି ଲେଖ।

$$-\frac{8}{5}, -\frac{3}{2}, -\frac{19}{11}$$

- (A) $-\frac{8}{5} < -\frac{3}{2} < -\frac{19}{11}$
- (B) $-\frac{19}{11} < -\frac{3}{2} < -\frac{8}{5}$
- (C) $-\frac{19}{11} < -\frac{8}{5} < -\frac{3}{2}$
- (D) $-\frac{3}{2} < -\frac{19}{11} < -\frac{8}{5}$
- 48. ଗୋଟିଏ ରାସାୟନବିଦ୍ର ଗୋଟିଏ ସଲ୍ୟୁସନ୍ ଅଛି ଯେଉଁଠି 50% ଏସିଡ ଓ ହୃତୀୟଟି ଯେଉଁଠି 25% ଏସିଡ ଅଛି। ପ୍ରତ୍ୟେକରୁ କେତେ ମିଶ୍ରଣ କରିଲେ 40% ଏସିଡ ସଲ୍ୟୁସନ୍ର 10 ଲିଟର ତିଆରି ହୋଇ ପାରିବ?
 - (A) 50% ର 4 ଲିଟର ଓ 25% ର 6 ଲିଟର
 - (B) 50% ର 3 ଲିଟର ଓ 25% ର 7 ଲିଟର
 - (C) 50% ର 6 ଲିଟର ଓ 25% ର 4 ଲିଟର
 - (D) 50% ର 7 ଲିଟର ଓ 25% ର 3 ଲିଟର
- 49. ଯଦି ସଂଖ୍ୟା K35624, 11 ଦ୍ୱାରା ବିଭାଜିତ ହୋଇପାରେ, ତାହାହେଲେ K ର ମୂଲ୍ୟ କେତେ?
 - (A) 2
 - (B) 5
 - (C) 7
 - (D) 6

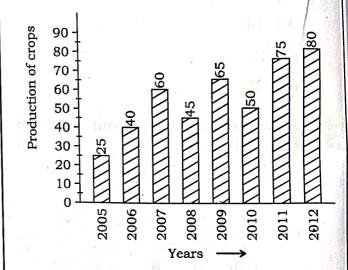
Direction (Q. Nos. 50-52): Study the bar chart and answer the questions based on it.

Production of crops (in 1000 tonnes) over the years.

- **50.** What was the percentage decline in the production of crops from the year 2007 to 2008?
 - (A) 34%
 - (B) 25%
 - (C) 21%
 - (D) 40%
- 51. The average production of the crops in the year 2006 and 2007 was exactly equal to the average production of which of the following pairs of years?
 - (A) 2010 and 2011
 - (B) 2009 and 2010
 - (C) 2008 and 2010
 - (D) 2005 and 2011
- **52.** What was the percentage increase in the production of crops in 2012 compared to that in 2005?
 - (A) 180
 - (B) 200
 - (C) 220
 - (D) 250

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 50–52) : ବାରଚାଟଗୁଡ଼ିକ ଦେଖି ପ୍ରଶ୍ୱଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର । ବର୍ଷୱାରୀ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ (1000 ଟନ୍)

- 50. 2007 ରୁ 2008 ମସିହାରେ କେତେ ପ୍ରତିଶତ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ହାର ହ୍ରାସ ପାଇଛି?
 - (A) 34%
 - (B) 25%
 - (C) 21%
 - (D) 40%
- 51. 2006 ଏବଂ 2007 ମସିହାରେ ହାରାହାରି ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ ନିମ୍ନଲିଖିତ କେଉଁ ଦୁଇ ବର୍ଷର ହାରାହାରି ଉତ୍ପାଦନ ସହିତ ସମାନ ତାହା ଦର୍ଶାଅ?
 - (A) 2010 ଏବଂ 2011
 - (B) 2009 ଏବଂ 2010
 - (C) 2008 ଏବଂ 2010
 - (D) 2005 ଏବଂ 2011
 - 52. 2005 ମସିହା ତୁଳନାରେ 2012 ମସିହାରେ କେଟେ ପ୍ରତିଶତ ଶସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନର ହାର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି?
 - (A) 180
 - (B) 200
 - (C) 220
 - (D) 250

Direction (Q. Nos. 53-54): In the light of data sufficiency, choose the appropriate option from the following:

53. Mr. X ranks eighteenth from the top in a class. What is his rank from the last?

Statements:

- There are 47 students in the class.
- (ii) Mr. Y who ranks 10th in the same class, ranks 38th from the last.
- (A) Statement (i) alone is sufficient while Statement (ii) alone is not sufficient
- (B) Statement (ii) alone is sufficient while Statement (i) alone is not sufficient
- (C) Either Statement (i) Statement (ii) is sufficient
- (D) Neither Statement (i) Statement (ii) is sufficient
- 54. The last Sunday of July, 2018 fell on which date? systematics in the second seco

Statements:

- The first Sunday of that month fell on 5th.
- (ii) The last day of that month was Friday.
- (A) Statement (i) alone is sufficient while Statement (ii) alone is not sufficient
- (B) Statement (ii) alone is sufficient while Statement (i) alone is not sufficient
- or (C) Either. Statement Statement (ii) is sufficient
- (D) Neither Statement (i) Statement (ii) is sufficient

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପୁଶ୍ୱ ସଂଖ୍ୟା 53 – 54) : ତଥ୍ୟ ଆଧାରରେ ସଠିକ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରା

53. ମିଷ୍ଟର X ତାଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀରେ ପ୍ରଥମ ଆଡୁ 18 ର୍ୟାଙ୍କରେ ଅବସ୍ଥିତ। ଶେଷ ଆଡୁ ତାଙ୍କର ର୍ୟାଙ୍କ କେତେ ହେବ?

ମନ୍ତବ୍ୟ :

- ଶ୍ରେଣୀରେ 47 ଜଣ ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ
- (ii) ମିଷ୍ଟର Y ଯେ ସେଇ ଶ୍ରେଣୀର 10th ର୍ୟାଙ୍କରେ ଏବଂ ଶେଷ ଆଜୁ 38th ର୍ୟାଙ୍କା
- (A) ମନ୍ତବ୍ୟ (i) ଟି ସଠିକ କିନ୍ତୁ ମନ୍ତବ୍ୟ (ii) ନୁହେଁ
- (B) ମନ୍ତବ୍ୟ (ii) ଟି ସଠିକ କିନ୍ତୁ ମନ୍ତବ୍ୟ (i) ନୁହେଁ
- (C) ମନ୍ତବ୍ୟ (i) କିୟା ମନ୍ତବ୍ୟ (ii) ସଠିକ
- (D) ମନ୍ତବ୍ୟ (i) କିୟା ମନ୍ତବ୍ୟ (ii) ସଠିକ ନ୍ସହେଁ
- 54. 2018 ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସର ଶେଷ ରବିବାର କେତେ ତାରିଖ ହୋଇଥିଲା ?

ମନ୍ତବ୍ୟ :

- ⁽⁽ⁱ⁾ ସେହି ମାସର ପ୍ରଥମ ରବିବାର ଥିଲା 5 ତାରିଖ ।
 - (ii) ସେହି ମାସର ଶେଷଦିନ ଶୁକ୍ରବାର ଥିଲା।
 - (A) ମନ୍ତବ୍ୟ (i)ଟି ଯଥେଷ୍ଟ କିନ୍ତୁ ମନ୍ତବ୍ୟ (ii)ନୁହେଁ
 - (B) ମନ୍ତବ୍ୟ (ii) ଟି ଯଥେଷ୍ଟ କିନ୍ତୁ ମନ୍ତବ୍ୟ (i) ନୁହେଁ
 - (C) ମନ୍ତବ୍ୟ (i) କିୟା ମନ୍ତବ୍ୟ (ii) ଯଥେଷ୍ଟ
 - (D) ମନ୍ତବ୍ୟ (i) କିୟା ମନ୍ତବ୍ୟ (ii) ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ

55. In the following Bar diagram, the proportion of expenditure spent on the several things by two persons X and Y are shown:

50%
Food &
Clothing

30%
Miscellaneous

20%
Education

Person 'X'
Total expenditure:
₹ 20,000 per month

Food & Clothing

60%
Miscellaneous

30%
Education

Person 'Y'
Total expenditure:
₹ 1,00,000 per month

From the above Bar diagram, which of the following statements is **correct**?

- (A) Person X spent more money on food and clothing than person Y.
- (B) Person X spent less money on food and clothing than person Y.
- (C) Person X and person Y spent the same amount on food and clothing.
- (D) The amount of expenditure on food and clothing by person X and person Y cannot be compared.

55. ନିମ୍ନଲିଖ୍ଡ 'Bar diagram' ରେ X ଏବଂ ହ ଦୁଇ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିଭିନ୍ନ ଖର୍ଚ୍ଚର ଅନୁପାତ ଦର୍ଶାଯାଇଛି।

50%
Food &
Clothing

30%
Miscellaneous

20%
Education

10%
Food & Clothing

60%
Miscellaneous

30%
Education

ବ୍ୟକ୍ତି X ସମୁଦାୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ₹ 20,000 ମାସିକ ବ୍ୟକ୍ତି Y ସମୁଦାୟ ଖର୍ଚ୍ଚ ₹ 1,00,000 ମାସିକ

ଭପରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା 'Bar diagram' ଆଧାରରେ କେଉଁ ମନ୍ତବ୍ୟଟି ସଠିକ ତାହା ଲେଖା

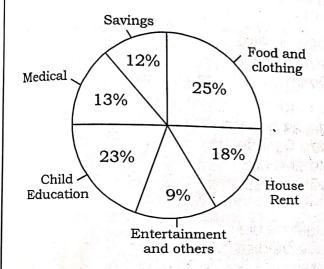
- (A) X ବ୍ୟକ୍ତି ଖାଦ୍ୟ ଓ ପୋଷାକରେ Y ବ୍ୟକ୍ତି ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଛନ୍ତି
- (B) X ବ୍ୟକ୍ତି ଖାଦ୍ୟ ଓ ପୋଷାକରେ Y ବ୍ୟକ୍ତି ଅପେକ୍ଷା କମ୍ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରିଚ୍ଛନ୍ତି

ion el c'iolo un trescestat.

- (C) X ବ୍ୟକ୍ତି ଏବଂ Y ବ୍ୟକ୍ତି ଉଭୟ ସମାନ ଟଙ୍କା ଖାଦ୍ୟ ଓ ପୋଷାକରେ ବ୍ୟୟ କରିଛନ୍ତି
 - (D) X ବ୍ୟକ୍ତି ଓ Y ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦ୍ୱାର। ଖାଦ୍ୟ ଓ ପୋଷାକପାଇଁ କରିଥିବା ଖର୍ଚ୍ଚ ତୁଳନା କରା ଯାଇ ପାରିବନାହିଁ

pirection (Q. Nos. 56 & 57): Study the following pie chart and answer the questions:

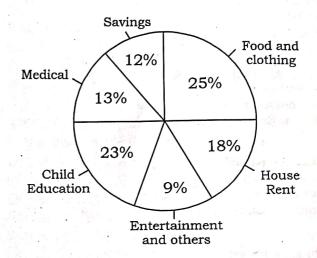
The monthly expenditure (in percent) of a family is represented by the given pie chart. Let the total monthly income of the family be ₹33,650, then:

- **56.** The amount of annual savings would be
 - (A) ₹48,310
 - (B) ₹48,456
 - (C) ₹51,393
 - (D) ₹50,284
- 57. After payment of house rent and deductions of monthly savings, the total monthly income of the family remains
 - (A) ₹23,545
 - (B) ₹23,555
 - (C) ₹29,471
 - (D) ₹28,350

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 56 & 57) : ପାଇ ଚାର୍ଟ (pie chart) କୁ ଅବଲୟନ କରି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କର।

ଗୋଟିଏ ପରିବାର ମାସିକ ଖର୍ଚ୍ଚ (ହାରାହାରି) ପାଇ ଚାର୍ଟ (pie chart) ରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି। ପରିବାରର ମାସିକ ଆୟ ସର୍ବମୋଟ ₹33,650 ହୁଏ ତେବେ?

- 56. ବାର୍ଷିକ ଗଚ୍ଛିତ ଟଙ୍କା କେତେ?
 - (A) ₹48,310
 - (B) ₹48,456
 - (C) ₹51,393
 - (D) ₹50,284
- 57. ଘର ଭଡ଼ା ପ୍ରଦାନ ଓ ମାସିକ ଗଚ୍ଛିତ ଟଙ୍କା ବିୟୋଗ ହେଲାପରେ ପରିବାରର ମାସିକ ସମୁଦାୟ ଆୟ କେତେ?
 - (A) ₹23,545
 - (B) ₹23,555
 - (C) ₹29,471
 - (D) ₹28,350

Direction (Q. Nos. 58 & 59): Answer the questions based on the following table which shows the results of half yearly and annual examinations of four sections A, B, C, D of Class-V students in a school.

=11				-
Result	i de	No. of Stu	ıdents	1 (1) (1) 1 (2) (1)
Student failed in	Section A	Section B	Section	Section D
both Exams	28	23	17	27
Students failed in half-yearly but passed in Annual Exams	14	12	8	13
Students passe in half-yearly but failed in Annual Exams		17	9	nund 15
Students passe in both Exams		55	46	76
58. Which succe exami		rate	the ma	aximum annual
(A) Se	ection A	1		
(B) Se	ection I	3 (48		Ú E
(C) Se	ection (3 - A8	0.0	
(D) Se	ection I) U)		
		student ne schoo		there in
(A) 38	36		2.6 9	
(B) 2	19			(1)
(C) 39	99			
(D) 43	30		Tall y	
transferred to the second	115		TO AND INVESTIGATION OF	

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ ସଂଖ୍ୟା 58 & 59) : ନିମ୍ନଲିଷ୍ଟ ଟେବୂଲରେ ଦର୍ଶାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଏକ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରେଣୀ-V ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କର A, B, C, D ଚାର୍ଗ୍ରେ ଉପଶ୍ରେଣୀର ଷାଣ୍ଡାସିକ ଓ ବାହିଙ୍କ ପରୀକ୍ଷାର ଫଳାଫ ବିବରଣୀ ଆଧାରରେ ପ୍ରଶ୍ୱର ଉତ୍ତର ଦିଅନୁ ।

नुविश्विति वावाक्ष्य च ॥	
ଫଳାଫଳ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା	
ଉପଶ୍ରେଣୀ ଉପଶ୍ରେଣୀ ଉପଶ୍ରେଣୀ _{ଉପଶ୍ରେ}	
ଫଳାଫଳ A B C D	1
201010	
_{ଉଭ} ୟ ପରୀକ୍ଷାରେ ଫେଲ୍ ହୋଇଥିବା	
ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ 28 23 17 ₂₇	
	Spileton.
ଧାଣ୍ଡାସିକ ପରୀକ୍ଷାରେ	
ଫେଲ କିନ୍ତୁ ବାର୍ଷିକ	
ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ	
କରିଥିବା ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ 14 12 8 16 13	
ଧାଣ୍ମାସିକରେ ପାସ ି	
ଧାସ୍କାସକରେ ପାସ ବାର୍ଷିକ ପରୀକ୍ଷାରେ	
ଫେଲ 6 17 9 15	
ଭଭୟ ପ୍ରୀକ୍ଷାରେ ଓ ଅନନ୍ତି । ଅନନ୍ତି ।	
ପାସ କରିଥିବା	
ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ 64 55 46 ⁷⁶	
58. କେଉଁ ଉପ-ଶ୍ରେଣୀରୁ ସବାଧ୍କ ସଫଳତା ^{ବା}	ର୍ଷ୍ଣ
그는 그들은 그는 그들은 그는 그들은	
ପରୀକ୍ଷାରେ ହୋଇଛି?	
(A) ଉପଶ୍ରେଣୀ A	
(B) ଭପଶ୍ରେଣୀ B	
(C) ଉପଶ୍ରେଶୀ C	STATE OF THE PERSON NAMED IN
(D) ଉପଶ୍ରେଣୀ D	الاس
59. ବିଦ୍ୟାଳୟର V-ଶ୍ରେଣୀରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କ ସ	.Δι,
60008	

କେତେ?

- (B) 219
- (C) 399
- (D) 430

Direction (Q. Nos. 60-69): Read the following passage and answer the questions that follow. Your answers to these questions should be based on the passage only:

Everyone is fascinated by identical twins: they look the same - even advanced digital imaging systems sometimes fail to tell them apart - and yet they have different personalities and abilities. Literature and detective stories depend upon them for providing a plot twist or a mystery. In reality, too, there have been numerous cases one impersonating the other for a joke, to escape punishment or to advance a romantic interest. They may have the same eyes, the same hair colour, the same smile, but one will be shy and the other more outgoing, or one cleverer or funnier or kinder than the other and this despite their having the same DNA. They do not, however, have the same fingerprints, which are believed to be determined by environmental factors, twins like spending time with each other - often to the exclusion of others. In fifty percent of cases, they even develop their own secret language, furthermore, it is commonly believed that they have the ability to communicate telepathically so that, for instance, one is able to draw a picture of what the other is thinking. There have been innumerable claims that a twin has shared the physical or mental pain of the other - known as 'crisis telepathy' even when they could not have known it was happening. Monozygotic twins - who share everything before birth usually share everything after birth too: the same tastes in food, music, sport or politics... One might think that this could be explained by the fact that parents often give their new-born twins confusingly similar names, continue to dress them exactly alike until they are well into their teens, and generally treat them in the same way throughout their upbringing. However, there are well-documented

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 60-69) : ନିମ୍ନ ଅନୁଚ୍ଛେଦଟିକୁ ପଢ଼ ଏବଂ ତଳେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଆ ଆପଣଙ୍କ ପ୍ରଶ୍ନଗୃଡିକର ଉତ୍ତର କେବଳ ଅନୁଚ୍ଛେଦଟିକୁ ଆଧାର କରି ହେବା ଉଚିତା

ପ୍ରତ୍ୟେକ ବ୍ୟକ୍ତି ସମରୂପ ଯାଆଁଳାଙ୍କୁ ଦେଖି ଆକଷିତ ହୁଅଛ । ସେମାନେ ଦେଖିବାପାଇଁ ସମାନ, ଏପରିକି ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ କହିବାପାଇଁ ଉନ୍ନତ ଡିଜିଟାଲ ଅନ୍କରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ବେଳେବେଳେ ବିଫଳ ହୋଇଥାନ୍ତି। ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଓ ସାମଥ୍ୟ ପରିପ୍ରକାଶ ହେବା ସ୍ୱାଭାବିକା ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେସିତ ସାହିତ୍ୟ ଓ ଗୋଇନ୍ଦା ଗଳ୍ପ, କଥାବସ୍ତ୍ରର ମୋଡ଼ ପରିବର୍ତ୍ତନ କିୟା ଏକ ରହସ୍ୟ ଆଦି ପରିବେଷଣ କରିଥାଏ। ବାସ୍ତବରେ, ଏକଥା ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ଯାଆିଳାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନେକ ଘଟଣା ବା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖାଯାଏ, ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ୟରୂପ ଧାରଣ କରି ଥଟା, ଦୟରୁ ମୁକ୍ତି କିୟା କୌଣସି କଳ୍ପନା ପ୍ରବଣ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପରେ ପୋହାହିତ ହେବା ଇତ୍ୟାଦି। ସେମାନଙ୍କର ସମାନ ଆଖି, ସମାନ କେଶ ରଙ୍ଗ, ସମାନ ହସ କିନ୍ତୁ ଜଣେ ଯାଆଁଳା ଲଜ୍ୟାଶିଳ ହେଲାବେଳେ ଅନ୍ୟ ଯାଆଁଳାଟି ଅଧିକ ଖୋଲା ବା ମୁକ୍ତ, ଚତୁର, କୌତୁକିଆ ଓ ଦୟାଳୁଭାବେ ପରିଚିତ ହୋଇଥାଏ। ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ସେମାନଙ୍କର ଡି.ଏନ.ଏ (DNA) ସମାନା ଯାହାହେଲେ ବି ସେମାନଙ୍କର ଟିପଚିହ୍ନା ସମାନ୍ ନୁହେଁ ଏବଂ ଏକଥା ପରିବେଶ ସୟଦ୍ଧୀୟ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତବୋଲି ବିଶାସ କରାଯାଇପାରେ । ଯାଆଳାମାନେ ପର୍ୟର ସାଙ୍ଗରେ ସମୟ ଅତିବାହିତ କରିବାପାଇଁ ଖୁବ୍ ପସନ୍ଦ କରନ୍ତି। କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କଠାରୁ ନିବୃତ ରହିବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ସୁଖ ପାଆନ୍ତା ଶତକଡ଼ା 50 ପ୍ରତିଶତ| ଘଟଣାରେ ଦେଖାଯାଇଛି, ଏମିତିକି ସେମାନେ ନିଜନିକର ଗୁପ୍ତଭାଷାରେ ଭାବ ବିନିମୟ କରିପାରନ୍ତି। ପୁନଶ୍ଚ, ଏହା ସାଧାରଣଭାବେ ବିଶାସଯୋଗ୍ୟ ଯେ ସେମାନଙ୍କର ସାମର୍ଥ୍ୟଯୋଗୁଁ ଟେଲିପାଥିକାଲି (telepathically) ଭାବ ବିନିମୟ ହୋଇପାରେ ଯଥା–ଜଣେ ଯାଆଁଳା ଚିନ୍ତା କରୁଥିବାର କଥା ଅନ୍ୟକଣେ ଚିତ୍ରଅଙ୍କନ କରିପାରେ। ଅନେକ ଦ୍ୟାନ୍ତ ରହିଛି ଯେ ଜାଆଁଳାମାନେ ନିଜନିଜର ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପର୍ୟର ମଧ୍ୟରେ ଅନୁଭବ କରିପାରନ୍ତି ଏବଂ ଏହାକୁ 'ଟେଲିପାଥ୍ ସଂକଟ' (crisis telepathy) ବୋଲି କ୍ରହାଯାଏ । ଏମିତିକି ସେମାନେ ଏହା କେତେବେଳେ ଘଟୁଛିବୋଲି ଳାଣିପାରନ୍ତି ନାହିଁ। ମନୋଜାଇଗୋଟିକ (Monozygotic) ଜାଆଁଳା ଯେଉଁମାନେ ସବୁକିଛି ଜନ୍ମପୂର୍ବରୁ ଓ ଜନ୍ମପରେ ମଧ୍ୟ ପରୟର ଭିତରେ ବ୍ୟନ କରିଥାନ୍ତି। ଏପରିକି ଖାଦ୍ୟରେ ଏକା ପ୍ରକାର ସ୍ୱାଦ, ସଙ୍ଗୀତ, ଖେଳ, ରାଜନୀତିରେ ମଧ୍ୟ ଏକାଭଳି ପାରୟରିକ ଅନୁଭବ କରିଥାତି। ଜଣେ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ଚିନ୍ତା କରିଥାନ୍ତି ଯେ ଏହା କୌଣସି ଏକ ତଥ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଦର୍ଶାଯାଇପାରିବା ଯଥା-ବାପାମାଆମାନେ ସଦାବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ନବଜାତ ଜାଆଁଳାଙ୍କ ନାମ ଦ୍ୱଦ୍ୱାତ୍ପକଭାବେ ସମାନ ନାମକରଣ କରିଥାନ୍ତି। ସେଇଭଳି କ୍ରମାଗଡଭାବେ ସେମାନେ କିଶୋର ହେବା ପ୍ଥର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାନ ପୋଷାକ୍ ପିନ୍ଧେଇଥାନ୍ତି। ସାଧାର୍ଣ୍ଡଃ ଯାଆଁଳାମାନେ ବଡ଼ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକାଭଳି ଲାଳନପାଳନ କରାଯାଇଥାଏ। ଯଦିଓ ସମରୂପୀ

cases of identical twins brought up separately from birth who nonetheless made the same decisions and life choices. In the 1980s, there was the much-publicised case of the identical twins 'Jim' brothers. Born in Ohio, USA in 1939, Jim Springer and Jim Lewis were put up for adoption as babies and raised by different couples, who happened to give them the same first name. When Jim Springer reconnected with his brother at age 39 in 1979, a string of other similarities and coincidences was discovered. Both men were six feet tall and weighed 180 pounds. Growing up, they'd both had dogs named Toy and taken family vacations on the same beach in Florida. As young men, they'd both married women named Linda, and then divorced them. Their second wives were both named Betty. They named their sons James Alan and James Allan. They'd both served as part-time sheriffs, enjoyed home carpentry projects, and suffered from severe headaches. In August every year, thousands of twins descend on a town in Ohio called Twinsburg, named by identical twin brothers nearly two centuries ago. The Twins Days festival is a three-day event consisting of talent shows and look-alike contests that has become one of the world's largest gatherings of twins. There have also been other festivals in the UAE, Australia, France and Nigeria. The latter country has a large proportion of twins in its population : one in 22 births to the Yoruba people in Nigeria produce twins, identical or fraternal, which is a much higher incidence than anywhere else in the world. This has been attributed to the eating of yams, but the theory is disputed. Biomedical researchers descend on these events, regarding them as a precious opportunity to conduct surveys and experiments. Scientists study twins in order to collect evidence for the age-old nature versus nurture debate: how much of their behaviour is hereditary and how much conditioned by their environment;

ଯାଆଁଳାମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଭଲଭାବେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା କେତେକ ଘଟଣା ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଛି। ସେଥିଁରେ ଯାଆଁଳାଙ୍କୁ ଅଲଗା ଅଲଗା ରଁଖି ଲାଳନପାଳନ କରାଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ନିଷ୍ପଭି ନେବା ଓ ଜୀବନଶୈଳୀ ଏକାଭଳି ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି। 1980 ଶତକର ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଘଟଣ୍ଡା ସମରୂପୀ ଯାଆଁଳା ଜିମ୍ (Jim) ଭାତୃଦ୍ୱୟ। ସେମାନେ ଦୁହେଁ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା (USA) ର ଓହିଓ (Ohio) ଠାରେ 1939 ରେ କନ୍ନଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ଜିମ୍ ୟ୍ରିଙ୍ଗର ଓ କିମ୍ ଲୁଇସ୍ ବିଭିନ୍ନ ଦମ୍ପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିପାଳିତ ହେଲେ ଓ ସେମାନେ ଶିଶୁ ଦ୍ୱୟଙ୍କର ନାମ ଦେଇଥିଲେ। ଯେତେବେଳେ କିମ୍ ୟ୍ରିଙ୍ଗର ତାଙ୍କ ଭାଇଙ୍କୁ 39 ବର୍ଷରେ ବା 1979 ମସିହାରେ ଭେଟ କରାଯାଇଥିଲା ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ଭତରେ ସମାନତା ଆବିଷ୍ଣୃତ ହୋଇଥିଲା। ଯୁବକଦ୍ୱୟ 6 ଫୁଟ ଡେଙ୍ଗା ଏବଂ ପ୍ରାୟ 180 ପାଉଣ ଓଜନ ଥିଲେ। ବଢ଼ବା ବେଳେ, ସେମାନେ ଟୟ (Toy) ନାମକ ଏକ କୁକୁର ପୋଷିଥିଲେ ଏବଂ ପାରିବାରିକ ଛୁଟି ସମୟରେ ଫ୍ଲୋରିଡା (Florida) ବେଳାଭୂମିରେ ବୁଲିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ। ଯୁବକ ଅବସ୍ଥାରେ ସେମାନେ ଲିଣାଙ୍କୁ (Linda) ବିବାହ କରିଥିଲେ ଓ ଛାଡ଼ପତ୍ର ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲା ସେମାନଙ୍କର ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ତ୍ରୀ ଥିଲେ ବେଟ୍ଟେ (Betty)। ସେମାନେ ସେମାନଙ୍କର ପୁତ୍ରଦ୍ୱୟଙ୍କ ନାଁ କେମ୍ବ ଆଲାନ୍ (James Alan) ଓ କ୍ଟେମ୍ସ ଆଲାନ୍ (James Allan) ରଖ୍ଥ୍ଲୋ ସେମାନେ ସାମୟିକ ମୁଖ୍ୟ ଅଧ୍କାରୀ ଏବଂ ଗୃହ କାଠ ସୟଦ୍ଧୀୟ ପ୍ରକଳ୍ପରେ କାର୍ଯ୍ୟକରିଥିଲେ ଏବଂ ପ୍ରଚିଷ ମୁଷବିଦ୍ଧାରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଥ୍ୟଲେ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ବର୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ ମାସରେ ଏକ ହଜାର ଯାଆଁଳା ଓହିଓ (Ohio) ସହରରେ ଏକତ୍ରିତ ହ୍ରେବାକୁ 'Twinsburg' କୁହାଗଲ। ଏବଂ ଏହା 'ସମରୂପୀ ଯାଆଁଳା ଭାଇ' ପାଖାପାଖି ଦୁଇଁଶତକ ପୂର୍ବୃର ନାମରେ ନାମିତ କରାଗଲା The Twins days' 'ଯାଅଁଳା ଭ୍ୟବ' ତିନ୍ନିଦିନିଆଁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ବିଶେଷତଃ ଦକ୍ଷତା, ଦେଖାଚାହାଁ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ହେଉଥିଲା। ଏହା ଏବେ ବିଶ୍ବର ସର୍ବବୃହତ ଯାଆଁଳା ସମ୍ମେଳନ ଭାବେ ସୁପ୍ରସିଦ୍ଧ। ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ (Australia), ପ୍ରାନ୍ସ (France), ୟୁଏଇ (UAE) ଏବଂ ନାଇକେରିଆ (Nigeria) ପ୍ରଭୃତି ଦେଶରେ ଅନ୍ୟଉତ୍ସବ ମଧ୍ୟ ପାଳିତ ହୁଏ। କିନ୍ତୁ ଶେଷୋଇଁ ଦେଶରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧ୍କ ଯାଆଁଳା ଯାହାଁ କି ସେମାନଙ୍କ ଲୋକ ସଂଖ୍ୟାଁ ଅନୁପାତର 22 ରୁ 1 ଜନ୍ମ ହେଉଛନ୍ତି। ନାଇଜେରିଆର ୟେରୁବା (Yoruba) ଠାରେ ଲୋକେ ଯାଆଁଳା, ସମରୂପୀ କିଂବା ଭାତୃତୁଲ୍ୟ ଅନ୍ୟଦେଶ ଅପେକ୍ଷା ପୃଥ୍ବୀରେ ଅଧ୍କ ଦେଖାଯାତି। ଏହା କୁହାଯାଇପାରେ ଯେ ଦେଶୀଆଳୁ (Yam) ଖାଇବାହାରା ଏମିତି ଘଟୁଛି କିନ୍ତୁ ଏହି ତତ୍ତ୍ୱଟି ବେପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି। ବାୟୋମେଡିକାଲ (biomedical) ଗବେଷକମାନେ ଏସ୍ମର୍କରେ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷା କରିବା ଏକ ଦୁଲ୍ଭ ସୁଯୋଗା ବୈଜ୍ଞାନିକ୍ମାନେ ଯାଆଁଳାମାନଙ୍କ ସଁମ୍କର୍ଭିରେ ପ୍ରମାଣ ସଂଗ୍ରହପୂର୍ବକ ବାର୍ଦ୍ଧକ୍ୟ (the age-old nature) ବନାମ ଲାଳନ ପାଳନ ବିତକ (nurture debate) ତଥା କେତେ ପରିମାଣ୍ଡର ସେମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ବଂଶାନୁକ୍ରମିକ ଏବଂ କେତେ ପରିମାଣରେ ପରିବେଶ କୈନ୍ଦିକ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ହେଉଛି।

what are people actually born with and what is caused by experience? Because identical twins come from a single fertilized egg that splits in two, and share virtually the same genetic code, any differences between them must be due to environmental factors. Studying the differences between identical twins to pinpoint the influence of environment, and comparing identical twins with fraternal ones to measure the role of inheritance, has been crucial for understanding the interplay of nature and nurture in determining our personalities, behaviour and vulnerability to disease.

- **60.** Which country has a large proportion of twin population?
 - (A) Nigeria
 - (B) USA
 - (C) France
 - (D) UAE
- **61.** What is the reason of the high rate of twins produced by the Yoruba people?
 - (A) Culture
 - (B) Marital status
 - (C) Eating habits
 - (D) Dance and music
- **62.** Biomedical scientists conduct experiments in these events to collect which evidence?
 - (A) Law and legal issues
 - (B) Nature vs nurture debate
 - (C) Climate change
 - (D) LGBTQ+ rights
- **63.** Identical Twins who look the same are different in which aspect?
 - (A) Clothes
 - (B) Personalities
 - (C) Imaging systems
 - (D) Complexion

କେଉଁ ଲୋକମାନେ ପ୍ରକୃତରେ କେଉଁ କାରଣ ବା ଅଭିଜ୍ଞତା ଯୋଗୁଁ ଜନ୍ମ ନେଉଛନ୍ତି। ତାହାମଧ୍ୟ ଗବେଷକ ମାନେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି। କାରଣ ସମରୂପୀ ଯାଆଁଳା ଏବଂ ଫର୍ଟିଲାଇଜଡ୍ (fertilized) ଅଣ୍ଡାରୁ ଜନ୍ନ ତଥା ଅଣ୍ଡାଟି ଦୁଇଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ସେମାନେ ଏକା ଜେନେଟିକ୍ (genetic) ସଂକେତ ଅବଲୟନ କରିଥାନ୍ତି। ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ପରିବେଶ ସୟଦ୍ଧୀୟ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ହୋଇଥାଏ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରା ଯାଇଛି। ସମରୂପୀ ଯାଆଁଳାଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧ୍ୟୟନ କଲାବେଳେ ବଂଶାନୁ କ୍ରମିକତାର ଭୂମିକା ଦର୍ଶାଇବାପାଇଁ ସମରୂପୀ ଯାଆଁଳାଙ୍କ ସହିତ ସମଭ୍ରାତା ସୟଦ୍ଧୀୟ ତୁଳନା, ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଲାଳନପାଳନ ଭିଭିରେ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ, କାର୍ଯ୍ୟକଳାପ ଏବଂ ରୋଗ ଯୋଗୁଁ ଦୁର୍ବଳତାର କାରଣଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିବା ଏକ ଗୁରୁଦ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସଙ୍ଗା

- 60. କେଉଁ ଦେଶର ଲୋକସଂଖ୍ୟାରେ ଯାଆଁଳାମାନଙ୍କ ଅନୁପାତ ଅଧିକ?
 - (A) ନାଇଜେରିଆ
 - (B) ୟୂ.ଏସ.ଏ
 - (C) ଫ୍ରାନ୍ସ
 - (D) ୟୁଏ ଇ
- 61. କେଉଁ କାରଣରୁ ୟୁରୁବା ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ସଂଖ୍ୟାଧିକ ଯାଆଁଳା ଜନ୍ମ କରନ୍ତି?
 - (A) ସଂସ୍କୃତି
 - (B) ବୈବାହିକ ସ୍ଥିତି
 - (C) ଖାଦ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସ୍
 - (D) ନୃତ୍ୟ ଓ ସଂଗୀତ
- 62. ବାୟୋମେଡିକଲ ଗବେଷକମାନେ ଏକ ଉତ୍ସବରେ ପରୀକ୍ଷାନିରୀକ୍ଷା କରି କାହାପାଇଁ ପ୍ରମାଣ ସଂଗ୍ରହ କରିଥିଲେ?
 - (A) ଆଇନ ଓ ଆଇନଗତ ସମସ୍ୟା
 - (B) ପ୍ରକୃତି ବନାମ ଲାଳନପାଳନ ବିତର୍କ
 - (C) ପାଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ
 - (D) ସମଲିଙ୍ଗି ଅଧିକାର
- 63. ସମରୂପୀ ଯାଆଁଳା ଉଭୟ ଦେଖ୍ବାପାଇଁ ସମାନ ଏବଂ ପରସ୍କରଠାରୁ କିଭଳି ପୃଥକ?
 - (A) ପୋଷାକପତ୍ର
 - (B) ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ
 - (C) ଅନୁକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା
 - (D) ଦେହର ରଙ୍ଗ

- **64.** How is the difference between the two identical twins helpful to authors?
 - (A) Provide a story
 - (B) Provide a character
 - (C) Provide a plot twist
 - (D) Provide romance
- **65.** Which difference in two identical twins is determined by external factors?
 - (A) Hair colour
 - (B) Fingerprints
 - (C) Smile
 - (D) Eyes
- **66.** What percent of identical twins develop their own secret language?
 - (A) Can't say
 - (B) 30 percent
 - (C) 50 percent
 - (D) All of the above
- 67. When one twin is able to share the physical or mental pain without even being communicated, it is known as
 - (A) intuition
 - (B) crisis telepathy
 - (C) vibration
 - (D) teleportation
- 68. What do we call the twins, who share everything before birth?
 - (A) Monozygotic
 - (B) Fraternal
 - (C) Dizygotic
 - (D) Monoamniotic
- **69.** Which festival has become one of the world's largest gathering of twins?
 - (A) Ohio
 - (B) Twins
 - (C) The Twin Days
 - (D) Twinsburg

- 64. କିପରି ସମରୂପୀ ଯାଆଁଳା ଦୁହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟ ଲେଖକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରେ?
 - (A) ଗଳ୍ପ ଲେଖିବା
 - (B) ଚରିତ୍ରଚିତ୍ରଣ କରିବା
 - (C) କଥାବସ୍ତୁର ମୋଡ଼ ବଦଳାଇବା
 - (D) ରୋମାନ୍ସି ପ୍ରଦାନ କରିବା
- 65. ସମରୂପୀ ଯାଆଁଳା ଦୃହିଁଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କେଉଁ ପାର୍ଥକ୍ୟ ବାହ୍ୟ କାରଣଯୋଗୁଁ ହୋଇଥାଏ?
 - (A) କେଶରଙ୍ଗ
 - (B) ଟିପଚିହ୍ନ
 - (C) ହସ
 - (D) ଆଖ୍
- 66. କେତେ ପ୍ରତିଶତ ସମରୂପୀ ଯାଆଁଳା ନିର୍ଚ୍ଚନିକର ଗୁପ୍ତଭାଷା ବ୍ୟବହାର କରିଥାନ୍ତି?
 - (A) ଜଣାନାହିଁ
 - (B) 30%
 - (C) 50%
 - (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ
- 67. ଯେତେବେଳେ ବିନା ଯୋଗାଯୋଗରେ ଜଣେ ଯାଆଁଳା ନିଜର ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଯନ୍ତ୍ରଣା ପରୟର ଭିତରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବା ପାଇଁ ସମର୍ଥ, ତାକୁ କ'ଣ କୁହାଯାଏ?
 - (A) ଅର୍ବଦୃଷ୍ଟି
 - (B) ଟେଲିପାଥ୍ ସଙ୍କଟ
 - (C) କମ୍ପନ
 - (D) ଟେଲିପୋରଟେସନ୍
- 68. ଯେଉଁ ଯାଆଁଳା ଜନ୍ମପୂର୍ବରୁ ସବୁ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିଥାଏ ତାକୁ କଂଶ କୁହାଯାଏ?
 - (A) ମନୋଜିଗୋଟିକ
 - (B) ଭାତ୍ ସୟଦ୍ଧୀୟ
 - (C) ଡାଇଜାଇଗୋଟିକ
 - (D) ମନୋଆମ୍ବିଓଟିକ୍
- 69. କେଉଁ ଉତ୍ସବଟି ଯାଆଁଳାମାନଙ୍କ ସଜ୍ନେଳନ ପାଇଁ ବିଶ୍ୱରେ ସର୍ବ ବୃହତ?
 - (A) ଓହିଓ
 - (B) ଟୁଇନ୍ସ
 - (C) ଦ ଟୁଇନ୍ସ ଡେକ୍
 - (D) ଟୁଇନ୍ସବର୍ଗ

pirection (Q. Nos. 70-75): Read the following passage to answer the question.

Ecosystems provide people with a variety of goods and services, food, clean water, clean air, flood control, soil stabilization, pollination, climate regulation, spiritual fulfilment and aesthetic enjoyment, to name just a few. Most of these benefits are either irreplaceable or the technology necessary to replace them is prohibitively expensive. For example, potable freshwater can be provided by desalinating sea water, but only at great cost.

The rapidly expanding human population has greatly modified the earth's ecosystem to meet their increased requirements of some of the goods and services, particularly food, freshwater, timber, fibre, and fuel. These modifications have contributed substantially to human well-being and economic development. The benefits have not been equally distributed. Some people have actually been harmed by these changes. Moreover, short-term increases in some ecosystems' goods and services have come at the cost of long-term degradation of others. For example, efforts to increase the production of food and fibre have decreased the ability of some ecosystems to provide clean water, regulate flooding and support biodiversity.

- 70. According to the passage, which of the following can be taken as the main reason for the modification of earth's system?
 - (A) Technology
 - (B) Increasing population
 - (C) Lack of an integrated approach
 - (D) All of the above

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା (ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା 70-75) : ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଅଧ୍ୟୟନ ପୂର୍ବକ ପ୍ରଶ୍ୱର ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ।

ସେଷ୍ଟ୍ରେମ୍ବ୍ୟ ପ୍ରକ୍ଷ୍ୟ ଅଧ୍ୟ ଓ ସେବା, ଖାଦ୍ୟ, ବିଶୁଦ୍ଧ କଳ, ସ୍ୱଚ୍ଛ ବାୟୁ, ଖାଦ୍ୟ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ, ମୃତ୍ତିକା ପ୍ଥିରତା, ପରାଗ ସଙ୍ଗମ, କଳବାୟୁ ନିୟମିତ କରଣ, ଆଧାମିକ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣତ। ଏବଂ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟବୋଧକ ଆନନ୍ଦ ଉପଭୋଗ ଇତ୍ୟାଦି ଯୋଗାଇ ଦେଇଥାଏ। ବହୁପ୍ରକାର ଉପାଦେୟତା ମଧ୍ୟରୁ ଏଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଞ୍ଚ କେତୋଟିର ସୂଚନାମାତ୍ର। ଏହିସବୁ ସୁଫଳଗୁଡ଼ିକ ଅପୂରଣୀୟ ଅଥବା ଏଗୁଡ଼ିକ ପାଇବା ପାଇଁ ବ୍ୟୟ ସାପେକ୍ଷ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ଦରକାର। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ସମୁଦ୍ର ଜଳକୁ ବିଶୋଧନକରି ପାନୀୟ କଳ ଯୋଗାଇହେବ, ମାତ୍ର ଏହା ବହୁଳମାତ୍ରାରେ ବ୍ୟୟସାପେକ୍ଷ।

ଦୁତ ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ଜନିତ ବର୍ଦ୍ଧିତ ଆବଶ୍ୟକତା ଯଥା ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ସେବା, ବିଶେଷକରି ଖାଦ୍ୟ, ଶୂଦ୍ଧ ଜଳ, କାଠ, ଫାଇବର, ଜାଳେଣି ଇତ୍ୟାଦି ପୂରଣ ପାଇଁ ପୃଥ୍ବୀର ଜୈବମଣ୍ଡଳ ବିଶେଷଭାବରେ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ହୋଇଛି। ମଣିଷର ଉତ୍ତମ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନର ଆଖ୍ଦୁଶିଆ ଅବଦାନ ରହିଛି। ଏହି ସୁଫଳଗୁଡ଼ିକ ସମାନୁପାତିକ ଭାବରେ ବଣ୍ଟନ କରାଯାଇ ନାହିଁ। ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତିରେ କେତେକ ଲୋକ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି। ଅଧିକନ୍ତୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ଦୀର୍ଘ ମିଆଦି ଅବକ୍ଷୟ ମୂଲ୍ୟ ବିନିମୟରେ କେତେକ ଜୈବମଣ୍ଡଳର ସ୍ୱଳ୍ପ-ମିଆଦି ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ସେବା ଉପଲବ୍ଧ ହୋଇଛି। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ଖାଦ୍ୟ ଓ ଫାଇବର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ପ୍ରୟାସ କେତେକ ଜୈବକ୍ଷେତ୍ରର ବିଶୁଦ୍ଧ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ଖାଦ୍ୟ ନିୟମିତକରଣ, ଜୈବବିବିଧତା ସଂରକ୍ଷଣର ଦକ୍ଷତାକୁ କମାଇ ଦେଇଛି।

- 70. ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟିକୁ ଜୈବ ମଣ୍ଡଳ ପରିବର୍ତ୍ତନର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇ ପାରିବ?
 - (A) ଟେକ୍ନୋଲୋଜି
 - (B) ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଠ ଜନସଂଖ୍ୟା
 - (C) ସଂହତି ପଦକ୍ଷେପର ଅଭାବ
 - (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ

- 71. Which of the following can be considered as the most suitable title for the passage?
 - (A) Modification of our ecosystem
 - (B) Our natural resources
 - (C) Harmful effect of increase in human population
 - (D) Human interference in our ecosystem
- **72.** Expanding human population has an adverse effect on
 - (i) spiritual fulfilment
 - (ii) availability of potable freshwater
 - (iii) employment
 - (iv) biodiversity

Which of the statements given above are correct?

- (A) (i), (ii), (iii) only
- (B) (ii), (iii), (iv) only
- (C) (ii) and (iv) only
- (D) All of the above
- 73. The passage mentions that 'some people have actually been harmed by these changes'. It indicates towards
 - (A) inequitable distribution of benefits
 - (B) decrease in the ability of some ecosystems to provide clean water, regulate flooding and support biodiversity
 - (C) Both (A) and (B)
 - (D) Neither (A) nor (B)

- 71. ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟି ଅନୁଚ୍ଛେଦଟିର ଉପଯୁକ୍ତ ଶାର୍ଷ୍କ ହୋଇପାରିବ?
 - (A) ଆମ ଜୈବ ମଣ୍ଡଳର ପରିବର୍ତ୍ତନ
 - (B) ଆମର ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ପଦ
 - (C) ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିର ଭୟଙ୍କର ପ୍ରଭାବ
 - (D) ଆମ ଜୈବ ମଶ୍ଚଳରେ ମାନବର ହସ୍ତକ୍ଷେପ
- 72. ____ ଉପରେ ବର୍ଦ୍ଧିଷ୍ଠ ଜନସଂଖ୍ୟାର ବିପ_{ରୀତ} ପ୍ରଭାବ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୋ
 - (i) ଆଧାମିକ ପରିପୂର୍ଶତା
 - (ii) ବିଶୁଦ୍ଧ ପାନୀୟ ଜଳର ଉପଲବୃତା
 - (iii) କର୍ମ ନିୟୋଜନ
 - (iv) ଜୈବ ବିବିଧତା

ଉପର ଲିଖ୍ତ କେଉଁ ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍?

- (A) (i), (ii), (iii) କେବଳ
- (B) *(ii), (iii), (iv)* କେବଳ
- (C) (ii) ଏବଂ (iv) କେବଳ
- (D) ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତ
- 73. ଅନୁଚ୍ଛେଦରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ 'ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତିରେ କେତେକ ଲୋକ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି'। ଏହା ସୂଚୀତ କରେ ଯେ
 - (A) ସୁଫଳଗୁଡ଼ିକର ଅସମ ବଞ୍ଚନ
 - (B) କେତେକ କୈବକ୍ଷେତ୍ରର ବିଶୂଦ୍ଧ ଜଳ ଯୋଗାଣ, ଖାଦ୍ୟ ନିୟମିତ କରଣ, ଜୈବ ବିବିଧତା ସଂରକ୍ଷଣରେ କ୍ଷମତା କମିବା
 - (C) ଉଭୟ (A) ଏବଂ (B)
 - (D) (A) କିନ୍ୟା (B) କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

- **74.** Which of the following is **correct** in the context of the passage?
 - (A) The rapid expansion of population has adversely affected some people
 - (B) Sufficient efforts have not been made to increase the production of food and fibre
 - (C) In short term, some people may be harmed, but in long term, everyone will benefit from modifications in earth's ecosystem
 - (D) None of the above
- **75.** With reference to the passage, consider the following statements:
 - (i) It is imperative to modify the earth's ecosystem for the well-being of mankind.
 - (ii) Technology can never replace all the goods and services provided by ecosystems.

Which of the statements given above is/are correct?

- (A) Only (i)
- (B) Only (ii)
- (C) Both (i) and (ii)
- (D) Neither (i) nor (ii)
- **76.** If all Ps are Qs and some Qs are Rs, which of the following must be **true?**
 - (A) All Ps are Rs
 - (B) Some Ps are Rs
 - (C) No Ps are Rs
 - (D) None of the above

- 74. ଅନୁଚ୍ଛେଦ ବର୍ଣ୍ଣନା ଅନୁୟାୟୀ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟି ଠିକ୍?
 - (A) କ୍ଷିପ୍ର ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି କେତେକ ଲୋକଙ୍କୁ ବିପରୀତ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରିଛି
 - (B) ଖାଦ୍ୟ ଓ ଫାଇବର ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇନାହିଁ
 - (C) ପୃଥିବୀ ଜୈବମଣ୍ଡଳ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ କେତେକ ଲୋକ ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦିରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇପାରତି, ମାତ୍ର ଦୀର୍ଘ ମିଆଦିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କୁ ସୁଫଳ ମିଳିବ
 - (D) ଏଥିରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ
- 75. ଅନୁଚ୍ଛେଦ ଅନୁସାରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅନୁଧାନ କରବୃ।
 - (i) ମାନବଜାତିର ଭଲ ପାଇଁ ପୃଥ୍ବୀର ଜୈବ ମଣ୍ଡଳ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଅପରିହାର୍ଯ୍ୟ।
 - (ii) କୈବ ମଣ୍ଡଳ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ସେବାର ସ୍ଥାନ ଟେକ୍ନୋଲୋଜି ପୂରଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ।

ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁ ମନ୍ତବ୍ୟ/ମନ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଠିକ୍?

- (A) କେବଳ (i)
- (B) କେବଳ *(ii)*
- (C) ଉଭୟ (i) ଏବଂ (ii)
- (D) (i) କିୟା (ii) କୌଣସିଟି ନୁହେଁ
- 76. ଯଦି ସମସ୍ତ Ps ହେଉଛି Qs ଏବଂ ସମସ୍ତ Qs ହେଉଛି Rs, ତେବେ ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେଉଁଟି ଠିକ୍?
 - (A) ସମସ୍ତ Ps ହେଉଛି Rs
 - (B) କେତେକ P_S ହେଉଛି R_S
 - (C) କୌଣସି Ps, Rs ନୁହେଁ
 - (D) ଏଥିରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ

- 77. How many pairs of letters are there in the word "CASTRAPHONE" which have as many letters between them in the word as in the alphabet?
 - (A) 3
 - (B) 4
 - (C) 5
 - (D) 6
- 78. In which year was Facebook launched?
 - (A) 1972
 - (B) 1980
 - (C) 1999
 - (D) 2004
- 79. What is the meaning of the word 'Jargon'?
 - (A) A specialized language of a particular group of people
 - (B) Techniques of good writing
 - (C) A special article written by an editor
 - (D) None of the above
- 80. An Informal Gathering occurs when a group of people get together in a casual, relaxed manner. Which situation given below is the best example of an Informal Gathering?
 - (A) Debating club meets on the first Sunday morning of every month
 - (B) After finding out about his salary raise, Jay and a few colleagues go out for a quick dinner after work
 - (C) Meena sends out 10 invitations for a bachelorette party she is giving for her elder sister
 - (D) Whenever she eats at a Chinese restaurant, Roop seems to run into Dibya

- 77. "CASTRAPHONE" ଶବ୍ଦରେ କେତୋଟି ଏମିତି ଯୁଗଳ ଅକ୍ଷର ଅଛି, ଯାହାମଧ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣମାଳାରେ ଯେତିକି ଅକ୍ଷର ଏହି ଶବ୍ଦମଧ୍ୟରେ ବି ସେତିକିଟି ଅକ୍ଷର ଅଛି ?
 - (A) 3
 - (B) 4
 - (C) 5
 - (D) 6
- 78. କେଉଁ ବର୍ଷ ଫେସବୃକ (Facebook) ଆରୟ ହୋଇଥିଲା?
 - (A) 1972
 - (B) 1980
 - (C) 1999
 - (D) 2004
- 79. 'Jargon' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ କ'ଶ?
 - (A) ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଜନଗୋଷ୍ଠୀର ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାଷା
 - (B) ଉଉମ ଲିଖନର କୌଶଳ
 - (C) ସମ୍ପାଦକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲିଖ୍ଡ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ ଲେଖା
- (D) ଏଥ୍ରୁ କୌଣସିଟି ନୁହେଁ
- 80. ଯେତେବେଳେ ଗୋଟିଏ ବର୍ଗର ଲୋକ ସାମୟିକ ମୁକ୍ତମନରେ ଏକାଠି ହୁଅନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ଏକ ଅନୌପଚାରିକ ସମାବେଶ ଘଟୋ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟି ଏହାର ଏକ ଉକୃଷ୍ଟ ଉଦାହରଣ?
 - (A) ପ୍ରତିମାସ ପ୍ରଥମ ରବିବାର ସକାଳରେ ଡିବେଟିଂ କ୍ଲବର ସଭା
- (B) ଦରମା ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଥିବା ଜାଣି ଜୟ ତା'ର କିନ୍ଥି ସହକର୍ମୀଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଅଫିସକାମ ସାରି ଶୀଘ୍ର ରାତ୍ରି ଭୋଜନ କରିବାକୁ ବାହାରି ଯାଏ
 - (C) ବଡ଼ ଭଉଣୀ ପାଇଁ 'ବ୍ୟାଚେଲର୍ଟି ପାର୍ଟି' ଦେଉଥିବା ମୀନା 10 ଜଣଙ୍କ ପାଖକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ ପଠାଇବା
 - (D) ସେ ଯେତେବେଳେ ଚାଇନିକ୍ ରେଷ୍ଟୁରାଣ୍ଟରେ ଖାଏ, ରୂପ ଦିବ୍ୟା ନିକଟକୁ ଧାଇଁବା ପରି ଲାଗେ